

RAPPORTAGE KWANTITATIEVE RELATIES PGL

Verkenning naar mogelijke kwantitatieve relaties tussen investeringen in de fysieke leeromgeving (PGL) en schoolprestaties.

Burger Advies
EB - Management
Leiden
December 2009

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding	3
2.	Samenvatting kwalitatieve monitor	5
3.	De onderzoeksvraag en de onderzoeksmethode	9
3.1.	De onderzoeksvraag	9
3.2.	De onderzoeksmethode	9
3.2.1.	De bouwkundige aanpassingen	9
3.2.2.	De leerling-gegevens	10
3.2.3.	Macrocijfers en analysetabellen	11
4.	De Macrocijfers	13
4.1.	Slagen en zakken	13
4.2.	Ontwikkeling leerlingaantallen	14
4.3.	Zitten blijven in leerjaar 3	15
5.	De analyse	16
5.1.	Vooraf	16
5.2.	De analyse: Slagen en zakken	17
5.3.	De analyse: Keuze voor een sector	18
5.4.	De analyse: Zitten blijven in leerjaar 3	19
5.5.	De analyse: Doorstroom naar het mbo	20
6.	De conclusies	22
	Bijlagen	24
	Toelichting	24
1.	De steekproefscholen en vestigingen	26
2.	Leerlingen in leerjaar 3 en slagen en zakken (leerjaar 4)	32
3.	Zitten blijven en doorstroom	34
4.	Analysetabellen realisatie, teldata en zakken en slagen	35
5.	Analysetabellen realisatie, zittenblijven en doorstroom	47

1. Aanleiding

Voor de jaren 2006 en 2007 is uit de middelen van het Fonds Economische Structuurversterking (FES) een budget van €237 miljoen uitgetrokken ten behoeve van een eenmalige (aanvullende) investering in de fysieke leeromgeving van scholen voor vmbo, praktijkonderwijs en vmbo-groen aan aoc's. Uit eerder onderzoek¹ was gebleken dat de kwaliteit van de fysieke leeromgeving van deze scholen zeer matig was. Voor deze eenmalige investering werd de regeling aanvullende subsidie praktijkgerichte leeromgeving 2006 en 2007 in het leven geroepen. Deze regeling was er op gericht scholen in staat te stellen hun onderwijs meer praktijkgericht vorm te geven via de aanpassing van de praktijklokalen en in combinatie hiermee eventueel de inrichting ervan.

De verwachting was dat de uitvoering van de regeling goed zou aansluiten op de al in gang gezette onderwijsvernieuwing (zoals de introductie van de werkplekkenstructuur), zou bijdragen aan een betere aansluiting op het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt en aan een vermindering van de les- en schooluitval. Ook werd verwacht dat de aanpassingen in de fysieke leeromgeving zouden kunnen leiden tot een beter schoolklimaat voor leerlingen en docenten.

Om na te gaan of deze doelen en effecten ook werkelijk opgetreden zijn, heeft het Ministerie van OCW besloten de uitvoering van de regeling te monitoren. De kwalitatieve monitor heeft geresulteerd in twee rapportages die respectievelijk in januari 2008 en maart 2009 door ons zijn opgeleverd.² In deze rapportages is op basis van schoolbezoeken en interviews ingegaan op het proces rondom de investeringen zoals de besluitvorming over de investeringen en de waardering van de regeling door de betrokken scholen. Ook is gekeken naar de effecten van de investeringen op enige kwalitatieve aspecten zoals het schoolklimaat en de relatie met onderwijsvernieuwingen. De belangrijkste uitkomsten van deze rapportages worden in hoofdstuk 2 van dit rapport kort samengevat.

Na de oplevering van de kwalitatieve rapportages 2008 heeft het Ministerie van OCW ons gevraagd nader in te gaan op mogelijke kwantitatieve relaties tussen enerzijds de bouwkundige aanpassingen (verbouw of nieuwbouw al dan niet in combinatie met een nieuwe inrichting) en anderzijds kwantitatieve aspecten zoals schoolprestaties en de keuze van leerlingen

---

¹ De kwaliteit van de fysieke leeromgeving van het vmbo, 20 februari 2001, Deloitte & Touche

² Kwalitatieve monitor Regeling aanvullende subsidie praktijkgerichte leeromgeving 2006, eerste Rapportage, 23 januari 2008, EB - Management en Burger Advies en Kwalitatieve Monitor Regeling aanvullende subsidie praktijkgerichte leeromgeving 2006, eindrapportage, maart 2009, EB - Management en Burger Advies.

voor een bepaalde sector. Dit rapport is het resultaat van de zoektocht naar die mogelijke relaties.

Deze verkenning is inhoudelijk begeleid door mevrouw Koch en de heren Van der Lee, Groenewoud en De Hoog van het Ministerie van OCW. Wij zijn hen erkentelijk voor hun constructieve commentaar. Tevens zijn wij de organisatie CFI, en in het bijzonder dr. A Rutten, erkentelijk voor zijn inspanningen om de door ons gevraagde specifieke gegevens te leveren.

2. Samenvatting kwalitatieve monitor

De onderzoeksresultaten van de kwalitatieve monitor zijn gebaseerd op twee schoolbezoeken bij 41 representatieve scholen en de interviews die daarbij zijn gehouden.

In totaal zijn 415 aanvragen ingediend voor een standaardbijdrage. In theorie hadden dit 457 aanvragen kunnen zijn. Wordt gekeken naar het vestigingsniveau, dan blijkt dat 553 aanvragen zijn gedaan op een mogelijk totaal van 679. Het aantal sectoren waarvoor een aanvraag is ingediend is 1132 op een mogelijk totaal van 1339. Dit impliceert dat voor 10% van de scholen, 19% van de vestigingen en 15% van de sectoren door het bevoegd gezag geen aanvraag is ingediend.

Voor een extra bijdrage was een eigen investering een subsidievoorwaarde. Dit gold niet voor de standaardbijdrage. Wij hebben waargenomen dat scholen regelmatig er ook voor kozen de standaardbijdrage met eigen middelen aan te vullen. Hoe groot deze eigen inzet precies is geweest valt op basis van het kwalitatieve onderzoek moeilijk in te schatten, maar in de eerste kwalitatieve rapportage hebben wij op basis van de signalen van het management van de scholen indicatief een factor 1,5 vermeld.

In de interviews is uitgebreid stilgestaan bij de opvattingen over de regeling op zichzelf. In zijn algemeenheid kan zonder meer worden gesteld dat deze tevredenheid als groot is aan te merken. Dit had vooral te maken met de relatieve eenvoud van de regeling, weinig administratieve lasten en de snelheid waarmee het geld ter beschikking kwam.

Hoewel het onderscheid tussen een bouwkundige aanpassing en een inventarisinvestering niet altijd volledig helder is (denk aan aan- en afvoerleidingen gekoppeld aan bijvoorbeeld lasapparatuur) hebben wij begin 2008 een inschatting gemaakt van het accent waarop de projecten betrekking hadden. In 22% van de gevallen lag het accent op de inrichting en bij 78% op bouwkundige aanpassingen.

Bij het keuzeprocess hebben wij gekeken naar wie op hoofdlijnen binnen de schoolorganisatie beslissende keuzes heeft gemaakt ten aanzien van de nieuwbouw, aanpassingen en nieuwe inrichtingen. We onderscheiden daarbij een overwegende top-down-benadering en een overwegende bottom-up-benadering.

Bij de eerste benadering is de schoolleiding (en/of het bestuur) bepalend geweest bij de gemaakte keuzen, bij de tweede benadering ligt het accent op de professionals op de werkvloer, het docentencorps. Hoewel de scheidslijn hiertussen niet altijd even scherp is (veelal is sprake van een wisselwerking) komt uit de interviews naar voren dat iets vaker sprake is geweest van een top-down-benadering.

De betrokkenheid van leerlingen was bij de planning en uitvoering van de bouwkundige aanpassingen (of nieuwe inrichting) relatief beperkt. Wat betreft de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij het opstellen van de plannen geldt ook dat deze zeer beperkt is geweest (uiteraard los van het professioneel inschakelen van bedrijven bij de realisatie van de bouwkundige aanpassingen).

De aanpassingen in de fysieke leeromgeving hebben in nagenoeg alle gevallen een directe relatie met onderwijskundige of didactische principes en uitgangspunten en keuzes. Er zijn door de scholen relaties gelegd met:

- De introductie of verbetering van de werkplekkenstructuur (92%);
- De introductie of verbetering van digitale hulpmiddelen (48%);
- De versterking van inter- en intrasectorale samenwerking (34%);
- De intensievere aansluiting theorie en praktijk (88%);
- De extra aandacht voor de aansluiting onderbouw - bovenbouw (34%).

Uit het eerste onderzoek blijkt dat de respondenten aangeven dat in 83% van de scholen het schoolklimaat voor leerlingen is verbeterd (27% enigszins verbeterd en 56% sterk verbeterd). Ook het werkklimaat van de docenten is met hetzelfde percentage van 83% verbeterd (22% enigszins verbeterd; 61% sterk verbeterd).

Over het algemeen betekenen de aanpassingen in de fysieke sfeer dat gewerkt wordt in grotere ruimten, waarin ook grotere groepen tegelijkertijd onderwijs ontvangen. Het betekent voor leerlingen, maar zeker voor docenten een andere werkwijze, die een groot beroep doet op hun flexibiliteit. Het maakt het werk naar de opvatting van de meeste geïnterviewden spannender, en ook zichtbaarder, bijvoorbeeld naar collega's toe.

Als belangrijkste effect wordt genoemd het nu weer up-to-date zijn van de fysieke leeromgeving. Deze waarneming geeft aan waar de schoen in dit verband de afgelopen tijd heeft gewrongen. Opvallend is dat docenten aangeven dat zij in veel gevallen een duidelijk verband waarnemen in de sectorkeuze van leerlingen. Aangepaste en vernieuwde onderwijsruimten hebben naar hun overtuiging een aanzuigende werking.

In de interviews met de leerlingen viel ons op dat zij "nieuwe" spullen waarderen, en er vervolgens ook zuiniger mee omgaan. Dat is ook de waarneming van docenten. Een nieuwe inrichting vergroot zo lijkt het, de sociale controle, zonder dat daarvoor allerlei ge- en verbodsbordjes nodig zijn.

De uitvoering van het primaire onderwijsproces (mede en vooral door de toepassing van de werkplekkenstructuur) heeft nog een bijkomend en

wellicht niet voorzien effect. Dit betreft de duidelijke daling van de lesuitval. Doordat meerdere docenten tegelijkertijd (veelal samen met onderwijsassistenten) een groep leerlingen begeleiden, betekent het uitvallen van één van hen niet dat dan ook de lessen volledig vervallen. Deze uitval kan (zolang het niet gaat om structurele problemen) veelal relatief eenvoudig opgevangen worden door de andere collega's.

Uit de tweede rondgang blijkt, dat veel in beweging is gezet. Eind 2008 is 56% van de plannen volledig uitgevoerd. Zowel aanpassingen van gebouwen als nieuwbouwprojecten zijn met vaart ter hand genomen en afgerond. De percentages voor aanpassingen respectievelijk voor nieuwbouw (al dan niet in samenhang met nieuwe inrichtingen) verschillen nauwelijks van elkaar.

Van de projecten die in januari 2009 nog niet (volledig) waren realiseerd, verkeren enkele gevallen nog in het planstadium is. Een faillissement van een aannemer, vergunningprocedures bij gemeenten worden genoemd als oorzaken voor flinke stagnatie. De meeste van de nog niet gerealiseerde projecten verkeren in de uitvoeringsfase. Een (groot) deel van het budget is al besteed. Wij verwachtten in januari 2009 dat de aanpassingen binnen afzienbare tijd voltooid zouden zijn.

Het blijkt dat bij 18 van de 41 geïnterviewde scholen er sprake is van verschuivingen in het oorspronkelijke projectplan. Een afwijking van het tijdspad komt het meest voor en is in veel gevallen het gevolg van een inhoudelijke verandering van het oorspronkelijke plan.

De ervaringen met de resultaten van de aanpassingen van de scholen blijken al vrij breed te zijn. Het grootste deel van de scholen (63%) heeft inmiddels meer dan 12 maanden ervaring op kunnen doen met de resultaten van de aanpassingen of (vervangende) nieuwbouw en de nieuwe inrichting.

Wat betreft de aansluiting bij onderwijsvernieuwingen wordt ook in de tweede interviewronde het positieve beeld uit de eerste rondgang (veel aansluiting) bevestigd. Uit de interviews blijkt dat op het terrein van de digitale leeromgeving de scholen ook een forse inhaalslag hebben gemaakt, zonder dat hierop nadrukkelijk gestuurd is in de planvorming.

Bij de tweede vragenronde langs de onderwijsinstellingen blijkt de tevredenheid over de aanpassingen in de leeromgeving bij zowel docenten als leerlingen hoog: 76%. Meer in het bijzonder worden als effecten van de vernieuwingen in de school genoemd dat het onderling contact tussen docenten en tussen docenten en leerlingen is toegenomen.

Bij het vragen naar het effect van de regeling op het voortijdig schoolverlaten zegt het overgrote deel van de scholen dat het effect hierop gering is. Dit fenomeen doet zich naar de mening van de ondervraagden

vooral voor in het vervolgonderwijs en niet op de scholen in deze sector. Daar waar voortijdig schoolverlaten wel als een belangrijk aandachtspunt wordt ervaren, zijn andere maatregelen genomen die dit tegengaan.

Bij het benoemen van de effecten van de regeling op de ontwikkeling van sectoren, programma's en leerwegen staat het woord 'ontwikkeling' centraal. Zo heeft de regeling op veel scholen voor de sector techniek een breder aanbod mogelijk gemaakt, waardoor de leerlingen zich beter kunnen oriënteren. Er zijn nieuwe opleidingen gestart. De digitale hulpmiddelen sluiten beter aan bij wat wordt gevraagd in de beroepspraktijk van de leerlingen.

Naast de effecten op onderwijskundig gebied binnen de school, is ook onderzocht welke effecten het gebruik van de subsidieregeling heeft gehad in het verkeer van de onderwijsinstelling met de buitenwereld (extern). Uit de reacties op deze vraag komt sterk naar voren dat de scholen werken aan hun imago en dat de vernieuwingen die zijn aangebracht hierop een positief effect hebben.

Eén van de doelstellingen van de subsidieregeling is om de aansluiting van de scholen op het vervolgonderwijs te verbeteren. De regeling heeft hieraan volgens de respondenten bijgedragen. Ter toelichting geven scholen aan dat de samenwerking met het mbo is geïntensiveerd en er een betere aansluiting met het vervolgonderwijs is gerealiseerd. In een aantal gevallen zijn de bouwkundige aanpassingen opgesteld in overleg met het vervolgonderwijs. De kwaliteitsimpuls heeft er ook toe geleid dat er meer overleg en samenwerking tussen de docenten van de scholen tot stand komt.

De effecten op de relatie van de scholen met het bedrijfsleven zijn iets minder uitgesproken. Toch is ook hier sprake van een meerderheid van de scholen (61%) die de effecten in meer of mindere mate positief noemt.

De meeste scholen die wij bezochten, waren positief over de mate waarin de resultaten voldaan hebben aan de vooraf ingeschatte verwachtingen. Toch zijn er nog steeds wensen die niet zijn ingevuld. De scholen benadrukken dat nog niet alle effecten ten volle tot gelding zijn gekomen. Maar de eerste resultaten stemmen tevreden. Docenten en leerlingen zijn meer gemotiveerd en verschillende scholen benadrukken dat de uitstraling van de school en de onderwijsvorm sterk is verbeterd. Dit verhoogt de aantrekkingskracht van de scholen voor leerlingen, ouders, maar ook voor externe partijen zoals het bedrijfsleven.

Het belangrijkste effect van de regeling is het weer up to date zijn van het gebouw en de inrichting van de werkruimten. Dit is voor iedereen, binnen en buiten de school zichtbaar. Hiermee is een achterstand goedge maakt en kunnen de scholen die het betreft met meer vertrouwen naar de toekomst kijken.

3. De onderzoeksvraag en de onderzoeksmethode

3.1 De onderzoeksvraag

De centrale onderzoeksvraag bij deze kwantitatieve verkenning is of, en zo ja in welke mate, er mogelijke kwantitatieve relaties zijn tussen aanpassingen in de fysieke leeromgeving op grond van de aanvullende subsidieregeling praktijkgerichte leeromgeving enerzijds en de onderwijsprestaties van leerlingen anderzijds.

Bij de beantwoording van deze vraag beschouwen we de realisatiecijfers van de geplande bouwkundige aanpassingen op grond van de subsidieregeling en de kwantitatieve gegevens van de leerlingen zoals die door CFI jaarlijks worden geïnventariseerd nader.

3.2 De onderzoeksmethode

De beide rapportages in het kader van de kwalitatieve monitor Regeling aanvullende subsidie praktijkgerichte leeromgeving 2006, zijn gebaseerd op schoolbezoeken en interviews bij een representatief aantal scholen dat in de regeling heeft geparticipeerd. Het gaat daarbij om 41 scholen met 86 vestigingen en 133 sectoren.

De onderhavige rapportage is gebaseerd op een analyse van de kwantitatieve gegevens bij deze zelfde groep scholen, vestigingen en sectoren. We merken hierbij nadrukkelijk op dat de representativiteit van deze groep scholen betrekking heeft op de 6 criteria die wij daarvoor geformuleerd hebben. Dit zijn: de aard van het project, de geografische spreiding, de verhouding Aoc's en scholen vallend onder de WVO, de schoolgrootte, het aantal vestigingen per school en de mate waarin een extra bijdrage (naast de standaardbijdrage) is gevraagd. Dit betekent dat deze groep scholen niet per definitie ook representatief is voor andere aspecten zoals (bijvoorbeeld) de schoolprestaties. In bijlage 1 bij dit rapport is de wijze waarop de steekproef is samengesteld opgenomen, van de groep scholen en vestigingen die in het kader van deze verkenning nader is beschouwd.

3.2.1. De bouwkundige aanpassingen

Wat betreft de bouwkundige aanpassingen is het moment van realisatie cruciaal. Ontwikkelingen in onderwijsprestaties die waar te nemen zijn vóór de realisatie van de bouwkundige aanpassingen zijn immers per definitie niet het gevolg daarvan. Bij de bepaling van het moment van realisatie van de bouwkundige aanpassingen onderscheiden we twee peildata en twee soorten stadia. De peildata zijn medio 2007 en medio 2008. De twee stadia van realisatie zijn volledig gerealiseerd of gedeeltelijk gerealiseerd (waaronder tevens worden gerekend de enkele projecten die eind 2008 nog niet zijn gestart). We merken hierbij op dat bij gedeeltelijk gerealiseerd het

zowel kan gaan om één project dat nog niet helemaal is afgerond of om meerdere projecten op een vestiging die deels geheel zijn afgerond en deels nog niet.

Per school en vestiging hebben we tevens rekening gehouden met de sectoren waarvoor de subsidieaanvraag is ingediend. We veronderstellen dat de gerealiseerde aanpassingen ook in die sectoren hebben plaatsgevonden. Dat hoeft overigens niet in alle gevallen zo te zijn. De regeling bood de ruimte om (mits onderbouwd en na verkregen goedkeuring) verschuivingen (bijvoorbeeld tussen sectoren) aan te brengen. Verder hebben we geen nader onderscheid gemaakt in aanpassingen of nieuwbouwprojecten (al dan niet in combinatie met inventarisaanschaffingen), omdat verondersteld mag worden dat die nuance geen onderscheidend effect heeft op (eventuele veranderingen in) de onderwijsprestaties. Om diezelfde reden hebben we in dit verband ook geen onderscheid gemaakt in zogenoemde standaardbijdragen en extra bijdragen.

De gegevens betreffende de realisatie zijn gebaseerd op de inventarisatie in het kader van de kwalitatieve monitor. We hebben deze gegevens volledigheidshalve geverifieerd met de inventarisaties betreffende de realisatie die door het ministerie met zekere regelmaat zijn uitgevoerd.

De gegevens inzake de bouwkundige aanpassingen zijn opgenomen in de bijlagen 1 en 2 bij dit rapport. Daarin wordt per school, vestiging en sector (in de derde en vierde kolom) zichtbaar gemaakt wat het stadium van realisatie is op de twee peildata, waarbij “A” staat voor volledig gerealiseerd en “B” voor gedeeltelijk of nog niet gerealiseerd.

3.2.2. De leerlinggegevens

We hebben CFI aanvankelijk gevraagd de navolgende leerlinggegevens te leveren over de jaren 2004 tot en met 2008 van de scholen in de steekproef en voor alle scholen:

- het aantal leerlingen in leerjaar 3 op de teldatum;
- het aantal leerlingen in leerjaar 4 op de teldatum;
- het aantal leerlingen dat is geslaagd van leerjaar 4;
- het aantal leerlingen dat is gezakt van leerjaar 4;
- het aantal zittenblijvers in leerjaar 3;
- het aantal leerlingen dat doorstroomt naar het mbo met diploma;
- het aantal leerlingen dat doorstroomt naar het mbo zonder diploma.

Het gaat derhalve om zogenoemde standgegevens (de leerlingtellingen op de teldatum 1 oktober van de jaren 2004 tot en met 2008) en om stroomgegevens (slagen, zakken, zitten blijven en doorstromen voor de schooljaren 2004-2005 tot en met 2007-2008). Deze gegevens zijn door CFI allemaal geleverd, maar bleken bij onze eerste analyse niet specifiek genoeg voor de beantwoording van de onderzoeksvraag. We hebben daarom de

aanvullende vraag gesteld de gegevens nader uit te splitsen naar sector. Ook aan die vraag kon worden voldaan.

De gegevens betreffende het schooljaar 2008-2009 zijn nog niet compleet, in die zin dat voor dat schooljaar geldt dat op het moment van aanlevering alleen de gegevens betreffende de leerling-telling op de teldatum 1 oktober 2008 beschikbaar waren en niet de examengegevens en stroomgegevens.

De gegevens van CFI zijn door ons vervolgens bewerkt. Dat geldt voor zowel de gegevens voor de steekproefscholen als voor de gegevens van alle scholen. We hebben daarbij een aantal arbitraire keuzes gemaakt. Zo hebben we de leerling-gegevens betreffende de theoretische leerweg buiten beschouwing gelaten. Datzelfde geldt voor de gegevens van de leerlingen die een intersectoraal programma volgen. En tot slot hebben we de leerlingen die een gemengde, kadergerichte of beroepsgerichte leerweg volgen als één groep beschouwd.

We wijzen er nadrukkelijk op dat het maken van deze keuzes tot gevolg heeft dat de gepresenteerde getallen in deze verkenning (kunnen) afwijken van de officiële publicaties van het ministerie van OCW. Dat geldt in het bijzonder voor de macrocijfers die wij in hoofdstuk 4 presenteren. De afwijkingen worden veroorzaakt door het feit dat wij een, voor deze verkenning toegespitste, selectie hebben gemaakt van alle door CFI geleverde gegevens.

3.2.3. Macrocijfers en analysetabellen

Voor dat we de uitkomsten van analyse van de steekproefscholen presenteren wordt in hoofdstuk 4 eerst de context geschetst waarbinnen die uitkomsten moeten worden geplaatst. Die context betreft de leerlingaantallen en leerling-prestaties van alle scholen voor vmbo en praktijkonderwijs en de ontwikkeling daarin in de afgelopen jaren.

Ten behoeve van de eigenlijke analyse van deze verkenning hebben we de gegevens betreffende de realisatie van de bouwkundige aanpassingen gecombineerd met de leerling-gegevens en omgezet in twee analysetabellen. De eerste analysetabel (bijlage 4) bevat voor zover het de leerlinggegevens betreft de tellingen en de cijfers betreffende zakken en slagen voor de steekproefscholen (per school, vestiging en sector). De tweede analysetabel (bijlage 5) bevat de cijfers over zittenblijven en doorstroom. Ook hier voor de scholen in de steekproef, per vestiging en per sector waarin is geïnvesteerd.

De tabellen zoals opgenomen in de bijlagen 4 en 5 zijn door ons vervolgens geanalyseerd. We zijn daarbij op zoek gegaan naar kwantitatieve relaties tussen de realisatie van de bouwkundige projecten en het mogelijke effect hiervan op de aspecten zitten blijven, het slagen en zakken voor het examen

en de doorstroom naar het vervolgonderwijs. Al deze aspecten kunnen worden beschouwd als onderwijsprestaties.

We hebben ook een analyse gemaakt van een mogelijke relatie tussen de realisatie van de bouwkundige projecten en de keuze voor een sector. Dit laatste is geen onderwijsprestatie op zichzelf, maar wel een goede indicator voor een mogelijk verband tussen een fysieke investering en een school- of studiekeuze. De resultaten van deze analyses zijn in hoofdstuk 5 opgenomen.

4. De macrocijfers

Zoals hiervoor aangegeven wordt in dit hoofdstuk de context geschetst waarbinnen de analyse uit hoofdstuk 5 moet worden geplaatst. Die context betreft de leerlingaantallen en leerling-prestaties van alle scholen voor vmbo en praktijkonderwijs en de ontwikkeling daarin in de afgelopen jaren.

4.1 Slagen en zakken

In bijlage 2 hebben we voor de vier onderscheiden sectoren de onderwijsprestaties in termen van slagen en zakken opgenomen voor wat betreft leerjaar 4. Daarnaast zijn de leerlingaantallen in de leerjaren drie en vier in deze bijlage vermeld. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in deze bijlage nog geen relatie wordt gelegd met de realisatie van de bouwkundige aanpassingen. Het totaalbeeld voor het slagen en zakken is als volgt³:

Tabel 1: Slagen en zakken

Techniek	Slagen	Zakken
2004	87,0 %	5,4 %
2005	89,7 %	5,3 %
2006	90,9 %	5,3 %
2007	91,8 %	4,6 %

Economie	Slagen	Zakken
2004	87,6 %	5,0 %
2005	90,9 %	4,8 %
2006	91,3 %	5,4 %
2007	92,5 %	4,2 %

Zorg en welzijn	Slagen	Zakken
2004	89,8 %	3,7 %
2005	92,6 %	3,0 %
2006	93,3 %	3,5 %
2007	93,7 %	3,6 %

Groen	Slagen	Zakken
2004	87,1 %	2,7 %
2005	82,5 %	2,0 %
2006	94,2 %	2,9 %
2007	94,7 %	3,3 %

---

³ Dat de percentages slagen respectievelijk zakken niet optellen tot 100% komt omdat er nog een derde categorie leerlingen wordt geregistreerd door CFI. Dit zijn de leerlingen die zitten blijven in leerjaar 4 dan wel afzien van het afleggen van het examen.

Geconstateerd kan worden dat de prestaties in alle sectoren al vrij goed waren in 2004 en sindsdien alleen maar beter zijn geworden als het gaat om de percentages geslaagden. De sectoren zorg en welzijn en groen (met uitzondering van 2005) scoren daarbij nog iets beter dan de sectoren techniek en economie. Voor het aspect zakken voor het examen is het beeld minder eenduidig, al is er wel sprake van een daling van dit percentage in 2007 ten opzichte van 2004 voor de sectoren techniek, economie en zorg en welzijn.

4.2 Ontwikkeling leerlingaantallen

In bijlage 2 zijn verder de leerlingaantallen in de leerjaren 3 en 4 per sector opgenomen. In onderstaande tabel is de procentuele verandering opgenomen van het aantal leerlingen ten opzichte van het jaar daarvoor in leerjaar 3. Dit is gebeurd voor de jaren 2005 tot en met 2008.

Tabel 2: Leerlingaantallen leerjaar 3

Techniek	% verandering
2005	1,9 %
2006	-5,0 %
2007	-11,6 %
2008	-5,6 %

Economie	% verandering
2005	-2,6 %
2006	-4,3 %
2007	-11,9 %
2008	-9,4 %

Zorg en welzijn	% verandering
2005	0,3 %
2006	-2,7 %
2007	-13,2 %
2008	-6,4 %

Groen	% verandering
2005	-1,1 %
2006	-0,9 %
2007	0,5 %
2008	-1,2 %

Zichtbaar is dat de afname in de sectoren techniek, economie en zorg en welzijn substantieel is, en met name de laatste twee jaar fors toeneemt. Bedacht moet echter worden dat het aantal intersectorale programma's toeneemt. De betreffende leerlingaantallen zijn niet in deze cijfers opgenomen.

4.3 Zitten blijven in leerjaar 3

Het percentage zitten blijven in leerjaar 3 vertoont over de jaren heen een vrij constant beeld zoals blijkt uit tabel 3, al is er ten opzichte van 2004 wel sprake van een daling.

Tabel 3: Zitten blijven in de leerjaar 3

% zitten blijven	Leerjaar 3
2004	5,3 %
2005	4,4 %
2006	4,0 %
2007	4,2 %

4.4 Doorstroom naar het vervolgonderwijs

Tot slot van dit hoofdstuk worden de doorstroom-percentages naar het vervolgonderwijs gepresenteerd. Als indicator voor de doorstroom naar het vervolgonderwijs hebben we in dit rapport gekozen voor de doorstroom naar het MBO. Het gaat dan om de doorstroom naar het voltijds MBO (met en zonder diploma). Die cijfers tonen een constant beeld en een opgaande lijn.

Het percentage gediplomeerden dat naar het vervolgonderwijs gaat stijgt; het aantal ongediplomeerden daalt. Dit geldt zowel in absolute getallen als in percentages. Wel lijkt aan deze trend in 2007 een einde gekomen. Bovendien moet bedacht worden dat het aantal leerlingen in leerjaar 4 in de sectoren techniek, economie en zorg en welzijn een (licht) dalende trend vertoont, zoals uit bijlage 2 blijkt.

Tabel 4: Doorstroom naar het vervolgonderwijs

Vergolgonderwijs	Naar het MBO met diploma	Naar het MBO zonder diploma.
2004 absoluut	50583	6959
2004 %	87,9%	12,1%
2005 absoluut	54083	5383
2005 %	90,9%	9,1%
2006 absoluut	54676	4665
2006 %	92,1%	7,9%
2007 absoluut	54099	4463
2007 %	92,4%	7,6%

5. De analyse

5.1. Vooraf

Alvorens nader in te gaan op de analyse bij de steekproefscholen willen wij enkele relativerende opmerkingen maken.

Zoals hiervoor is aangegeven is de kern van de analyse het traceren van mogelijke kwantitatieve relaties tussen bouwkundige aanpassingen en schoolprestaties. Die bouwkundige aanpassingen zijn in veel gevallen aanmerkelijk later gerealiseerd dan werd verondersteld in de aanvullende subsidieregeling. Dit ondanks de daarin aangegeven realisatietermijnen van 18 maanden voor aanpassingen en 30 maanden voor nieuwbouw. Dit betekent dat de (eventuele) kwantitatieve effecten als gevolg van deze aanpassingen ook later in de tijd optreden. Zoals aangegeven hebben wij in de analysetabellen een onderscheid aangebracht in volledige realisatie en gedeeltelijke realisatie (inclusief de enkele projecten die nog niet zijn gestart) naar de situatie ultimo 2007 en ultimo 2008. Op deze ijkmomenten zijn de kwalitatieve rapportages gebaseerd. De kwantitatieve effecten kunnen in de meeste gevallen niet eerder zijn opgetreden dan vanaf medio 2007.

De leerling-gegevens hebben betrekking op de jaren 2004 tot en met 2008 op de teldatum 1 oktober van elk jaar. Daarbij geldt verder dat de stroomgegevens schooljaar 2008-2009 (zoals de percentages voor het slagen en zakken van leerlingen op het examen en de doorstroom naar het vervolgonderwijs) op het moment van aanlevering van de gegevens nog niet beschikbaar waren. Dit impliceert dat in deze eerste rapportage nog geen uitspraken gedaan kunnen worden over de bestendigheid van de eventuele kwantitatieve effecten voor zover het gaat om de stroomgegevens.

Een tweede opmerking betreft de analyse zelf. We hebben bewust niet gekozen voor het vergelijken van scholen die wel en niet hebben geparticipeerd in de aanvullende subsidieregeling. Bedacht moet allereerst worden dat scholen die geen aanvraag hebben ingediend in het kader van de regeling (tussen de 10% en 15%) betekent dat zij geen bouwkundige aanpassingen hebben gerealiseerd. Dat hoeft niet het geval te zijn. Over de mate waarin er wel bouwkundige aanpassingen zijn verricht ontbreken de gegevens. Bovendien is zeer wel denkbaar dat de scholen die niet hebben geparticipeerd in de aanvullende subsidieregeling een gunstiger beeld vertonen in onderwijsprestaties dan de scholen die wel hebben geparticipeerd in de regeling. Wellicht zijn deze scholen reeds goed geoutilleerd (en presteren ze wellicht beter). Waar we in de analyse naar zoeken is naar mogelijke relaties tussen bouwkundige aanpassingen en schoolprestaties; naar het verschil tussen de aangepaste situatie en de situatie voor de aanpassing.

De derde en belangrijkste nuancering is dat de mogelijke kwantitatieve effecten die worden waargenomen meerdere en gelijktijdig optredende oorzaken kunnen hebben. Bouwkundige aanpassingen vinden plaats in een omgeving die niet statisch, maar dynamisch is en waarbij er gelijktijdig sprake kan zijn van bijvoorbeeld de introductie van nieuwe lesmethoden, wisselingen in het docentencorps of het openen van een concurrerende vestiging in het voedingsgebied van een school. Bovendien hebben we in de kwalitatieve rapportages al aangegeven dat er in veel gevallen juist een relatie is gelegd tussen de bouwkundige aanpassingen en onderwijskundige vernieuwingen, zoals de werkplekkenstructuur en het lesgeven in grotere ruimtes aan grotere groepen. Dit alles betekent dat uitspraken over een eenduidige relatie tussen bouwkundige aanpassingen en kwantitatieve effecten met terughoudendheid moeten worden beschouwd.

Afsluitend aan deze paragraaf merken we op dat in deze rapportage niet wordt ingegaan op de kwantitatieve aspecten lesuitval en schooluitval. Afgezien van het feit dat de beschikbare leerlinggegevens daarover geen informatie bevat, zijn wij daarop reeds ingegaan in de beide kwalitatieve rapportages. We hebben daarin geconstateerd dat schooluitval in het vmbo nauwelijks voorkomt. Ten aanzien van de lesuitval hebben we vastgesteld dat die, naar het oordeel van de geïnterviewde docenten en management van de scholen, aantoonbaar is verminderd. Dat heeft te maken met het veel meer dan voorheen werken met grotere groepen en docententeams, waardoor incidenteel ziekteverzuim van docenten relatief eenvoudig opgevangen kan worden en lesuitval wordt voorkomen.

5.2 De analyse: Slagen en zakken

Wat betreft de onderwijsprestatie slagen en zakken voor het examen hebben we ons moeten beperken tot de resultaten van schooljaar 2007-2008. De resultaten van schooljaar 2008-2009 zijn nog niet bekend en anderzijds is het niet waarschijnlijk dat er een effect in schooljaar 2006-2007 is opgetreden omdat de meeste bouwkundige aanpassingen toen nog niet waren gerealiseerd.

We hebben de leerlinggegevens per sector (schooljaar 2007-2008) beschouwd zoals opgenomen in de eerste analysetabel (bijlage 4) en ingedeeld in betere of slechtere prestaties ten opzichte van het landelijk gemiddelde voor zowel het percentage geslaagden als het percentage leerlingen dat is gezakt voor het examen. Het gaat daarbij om leerjaar 4. Het beeld dat daaruit naar voren komt is opgenomen in tabel 5.

Voor alle duidelijkheid wordt opgemerkt dat de kolom slagen + een betere prestatie betekent dan landelijk in de sector en de kolom slagen – een slechtere prestatie. De kolom zakken + betekent een betere prestatie dan landelijk op dit punt (dus minder gezakten dan landelijk) en de kolom zakken – betekent een slechtere prestatie dan landelijk (meer gezakten dan

landelijk in de sector). Het gaat in deze kolommen alleen om de absolute afwijking van het landelijke percentage en wij zijn niet nader ingegaan op de omvang van de afwijking.

Tabel 5: Slagen en zakken in leerjaar 4

	Slagen +	Slagen -	Zakken +	Zakken -
Techniek	80 %	20 %	73 %	27 %
Economie	76 %	24 %	76 %	24 %
Zorg en welzijn	80 %	20 %	74%	26 %
Groen	50 %	50 %	64 %	36 %
Totaal	72 %	28 %	72 %	28 %

Het is op zijn minst opvallend dat zowel bij het slagen als bij het percentage leerlingen dat zakt voor het examen bij de scholen waar bouwkundige aanpassingen zijn gerealiseerd in dit jaar aanmerkelijk beter scoren dan het landelijk gemiddelde. Er is voor de scholen als totaal geen verschil tussen de percentages beter en slechter dan het landelijk gemiddelde bij slagen en zakken (bij beide 72% beter en 28% slechter).

De betere prestaties zijn het duidelijkst zichtbaar bij de sectoren techniek, economie en zorg en welzijn en in belangrijk mindere mate bij de sector groen.

5.3 De analyse: Keuze voor een sector

Allereerst gaan we in op de keuze voor een sector. Zo'n keuze is geen onderwijsprestatie op zichzelf, maar wel een goede indicator voor een mogelijk verband tussen een fysieke investering en een school- of studiekeuze.

In de twee kwalitatieve rapportages hebben we aangegeven dat scholen verwachten dat de investeringen (mede) door middel van de aanvullende subsidieregeling praktijkgerichte leeromgeving in de fysieke sfeer zal leiden tot een zekere aanzuigende werking als het gaat om de aantrekkelijkheid van de sectoren waarin is geïnvesteerd. Dat is een indicator voor een mogelijk effect dat dergelijke investeringen kunnen hebben bij de keuze voor een school. Ook kan zo'n effect optreden binnen een school als leerlingen kiezen voor een sector na twee jaar verblijf in de onderbouw.

Om deze relatie nader te duiden hebben we de analysetabellen uit bijlage 4 nader beschouwd voor het aantal leerlingen in leerjaar 3 op teldatum 1 oktober 2008 en 1 oktober 2007 en dat per sector. We hanteren hierbij een driedeling: een stijging van het aantal leerlingen (meer dan + 10%), een nagenoeg onveranderd blijvend aantal leerlingen (tussen -10% en + 10%) en een (sterkere) daling van het aantal leerlingen per vestiging.

Van belang is te onderkennen dat er in alle sectoren landelijk gezien sprake is van een (fors) dalende trend in het aantal leerlingen. Deze percentages per sector zijn opgenomen in bijlage 2. Die daling is voor de sector techniek -5,6%, voor de sector economie -9,4%, voor de sector zorg en welzijn -6,4% en voor de sector groen -1,2%. Zoals al eerder opgemerkt moet hierbij wel in het achterhoofd gehouden worden dat er tegelijkertijd sprake is van een stijgende trend bij de intersectorale programma's, die in onze analyse buiten beschouwing zijn gebleven.

Tabel 6: Kiezen voor de sector

	Meer leerlingen	Onveranderd	Minder leerlingen
Techniek	43%	17 %	40 %
Economie	29 %	29 %	42 %
Zorg en welzijn	26 %	34 %	40 %
Groen	21 %	32 %	47 %
Totaal	30 %	28 %	42 %

Uit deze tabel blijkt dat bij de onderscheiden sectoren er sprake is van een stijging van het aantal leerlingen bij de steekproefscholen in 30% van de gevallen en een daling in 42% van de gevallen. Nagenoeg onveranderd blijft het aantal leerlingen in nog eens 28% van de steekproefscholen die hebben geparticipeerd in de regeling. Als de steekproefscholen hetzelfde beeld zouden hebben vertoond als bij de landelijke trend dan zou in alle gevallen een daling te zien moeten zijn.

Het lijkt er derhalve op dat er een relatie is tussen enerzijds bouwkundige aanpassingen en anderzijds de aantrekkingskracht voor de betreffende sectoren. Dit mogelijke effect is het duidelijkst zichtbaar bij de sector techniek en het minst bij de sector groen.

5.4 De analyse: Zitten blijven in leerjaar 3

Voor de mogelijke relatie tussen de realisatie van de bouwkundige aanpassingen en het zitten blijven hebben wij ons met name geconcentreerd op de percentages zitten blijven in leerjaar 3 van de leerlingen op teldatum 1 oktober 2007, per sector en toegespitst op de steekproefscholen. Het betreft de gegevens uit de analysetabellen in bijlage 5. Indien voor een school of vestiging geen vergelijkbare data beschikbaar waren hebben we die buiten beschouwing gelaten. We hebben verder geen nader onderscheid gemaakt tussen deels gerealiseerde projecten en volledig gerealiseerde projecten. Voor de uitkomsten bleek dat weinig verschil te maken.

Voor de onderscheiden sectoren hebben we de percentages zitten blijvers uit 2007 leerjaar 3 vergeleken met die van 2006. In tabel 7 is per sector voor leerjaar 3 aangegeven of de percentages zitten blijven gunstiger, ongunstiger

of nagenoeg onveranderd (een afwijking van minder dan 10%) zijn gebleven.

Tabel 7: Zitten blijven in leerjaar 3

	Verbeterd	Verslechterd	Onveranderd
Techniek	47 %	39 %	14 %
Economie	40 %	53 %	7 %
Zorg en welzijn	36 %	44 %	20 %
Groen	41 %	37 %	22 %
Totaal	41 %	43 %	16 %

Uit bovenstaande tabel kan de conclusie worden getrokken dat het kwantitatieve effect op de onderwijsprestatie zitten blijven neigt naar een positieve relatie in verhouding tot de bouwkundige aanpassingen. Het duidelijkst komt dat tot uitdrukking bij de sectoren techniek en groen; het minst duidelijk bij de sectoren economie en zorg en welzijn.

5.5 De analyse: Doorstroom naar het mbo

We hebben tevens onderzocht of er een verband was te vinden tussen de realisatie van de bouwkundige projecten en de doorstroom naar het vervolgonderwijs bij de scholen in de steekproef. We hebben ons daarbij beperkt tot de doorstroom naar het voltijds mbo, met diploma. Ook hier onderscheiden we naar sector en is nader toegespitst op de bouwkundige projecten die geheel waren gerealiseerd in 2008, respectievelijk die gedeeltelijk gerealiseerd waren op dat moment (inclusief projecten die nog moesten starten).

Per sector hebben we voor het schooljaar 2007-2008 geanalyseerd of de doorstroom in schooljaar 2007-2008 (aanmerkelijk positief (meer dan 5 procentpunt), nauwelijks (tussen - 5 procentpunt en + 5 procentpunt) dan wel aanmerkelijk negatief (meer dan 5 procentpunt) afwijkt van de gemiddelde doorstroom van de scholen *in de steekproef*. We merken hierbij op dat de steekproefuitkomsten nauwelijks afwijken (minder dan twee procentpunt) van de landelijk gemiddelde cijfers per sector. Die vergelijking is in voorgaande paragrafen steeds gehanteerd.

In tabel 8 zijn de percentages opgenomen in de categorieën die we hiervoor benoemd hebben. In de totaalkolommen staat het aantal sectoren vermeld waarop de gegevens van de steekproef betrekking hebben (bijvoorbeeld 30 voor de sector techniek).

Tabel 8: Doorstroom naar het voltijds mbo

Techniek	+	-	+/-	Totaal
Deels	5	4	0	9
Volledig	14	6	1	21
Totaal	19	10	1	N=30

Economie	+	-	+/-	Totaal
Deels	5	7	1	13
Volledig	14	7	1	22
Totaal	19	14	2	N=35

Zorg en welzijn	+	-	+/-	Totaal
Deels	7	5	0	12
Volledig	18	5	1	24
Totaal	25	10	1	N=36

Groen	+	-	+/-	Totaal
Deels	10	6	7	23
Volledig	3	4	2	9
Totaal	13	10	9	N=32

Zichtbaar is dat de wijzigingen (positief en negatief) bij de bouwkundige projecten *die deels zijn gerealiseerd* elkaar in evenwicht houden. Dat geldt voor alle vier de sectoren.

Het beeld is aanmerkelijk gunstiger voor de projecten die al wel helemaal zijn gerealiseerd. Dat geldt met name voor de sectoren techniek, economie en zorg en welzijn. Dat kan echter niet worden gezegd van de sector landbouw. Maar daar moet weer bij worden aangetekend dat de doorstroom in deze sector al op een aanmerkelijk hoger niveau ligt (96 %) dan bij de andere drie sectoren (91 – 93 %).

6. De conclusies

De centrale onderzoeksvraag bij deze kwantitatieve verkenning is of, en zo ja in welke mate, er mogelijke kwantitatieve relaties zijn tussen aanpassingen in de fysieke leeromgeving op grond van de aanvullende subsidieregeling praktijkgerichte leeromgeving enerzijds en de onderwijsprestaties van leerlingen anderzijds.

We hebben in deze verkenning een koppeling gelegd tussen de realisatie van de bouwkundige projecten op grond van de aanvullende subsidieregeling praktijkgerichte leeromgeving en leerlinggegevens zoals die door CFI worden bijgehouden. Vervolgens hebben we voor de steekproefscholen gezocht naar mogelijke verbanden tussen de realisatie van de bouwkundige projecten en de onderwijsprestaties van leerlingen.

De onderwijsprestaties zijn in het kader van dit onderzoek: zitten blijven, slagen en zakken en de doorstroom naar het vervolgonderwijs. Daarnaast hebben we een ander kwantitatief aspect nader beschouwd: de keuze voor een bepaalde sector. Dat is op zichzelf geen onderwijsprestatie, maar wel een goede indicator voor een mogelijk verband tussen de realisatie van bouwkundige projecten en het keuzeprocess van leerlingen.

We stellen vast dat op drie van de vier onderzochte aspecten er een, in sterkte wisselend, positieve relatie lijkt te zijn tussen de realisatie van bouwkundige projecten en de onderwijsprestaties.

Voor het onderdeel zitten blijven lijkt er geen relatie te zijn tussen bouwkundige aanpassingen en deze onderwijsprestatie. De verbeteringen respectievelijk verslechtingen wat betreft dit aspect houden elkaar nagenoeg in evenwicht in de beschouwde periode.

Ten aanzien van de onderwijsprestatie slagen en zakken lijkt er wel een relatie te bestaan. Dat geldt zowel voor het minder zakken, maar nog meer voor het slagen. Dat duidelijkst waarneembaar is dat bij de sectoren techniek, economie en zorg en welzijn (respectievelijk 80%, 76% en 80%) bij de scholen in de steekproef.

Ook op de doorstroom lijkt een zekere verbetering waarneembaar als het gaat om scholen waar de bouwkundige aanpassingen volledig zijn gerealiseerd. We voegen hier wel aan toe dat de doorstroom zich al op een relatief hoog niveau bevindt.

We hebben tot slot ook gekeken naar een eventueel effect op de sectorkeuze als gevolg van de bouwkundige aanpassingen. En ook hier geldt dat er een opvallend beeld is waar te nemen. Bij een dalend aantal leerlingen landelijk gezien, stijgt het aantal leerlingen bij de steekproefscholen (in de

beschouwde sectoren waarin is geïnvesteerd) in 30% van de gevallen en blijft het leerlingaantal stabiel in nog eens 28% van de onderzochte scholen.

We voegen hieraan wel toe dat deze conclusie in het licht moet worden geplaatst van de relativerende opmerkingen zoals we die in paragraaf 5.1. hebben gedaan.

Wat betreft de bestendigheid van de waargenomen (over het algemeen positieve) relaties kunnen we nog geen uitspraken doen. Daarvoor ontbreken op dit moment nog gegevens op de wat langere termijn. Er is daarom alle aanleiding om deze zelfde analyse tenminste voor twee jaar nogmaals uit te voeren als de gegevens voor de schooljaren 2008-2009 en 2009-2010 (stroomgegevens) en 2009 en 2010 (teldatumgegevens) beschikbaar zijn.

BIJLAGEN

Toelichting

Bijlage 1. De steekproefscholen en vestigingen

In deze bijlage wordt de steekproef van de scholen waarop de kwantitatieve analyse van dit onderzoek zich voornamelijk richt, nader toegelicht. Het is dezelfde steekproef die is gebruikt bij de kwalitatieve monitor. Opgemerkt wordt dat de representativiteit alleen betrekking heeft op de 6 criteria die wij hebben benoemd. Dat betekent dat deze scholen niet representatief (hoeven) te zijn voor andere criteria zoals schoolprestaties.

Bijlage 2. Leerlingen in leerjaar 3 en slagen en zakken (leerjaar 4)

In de tabellen in bijlage 2 worden per sector het leerlingaantal in leerjaar 3 en 4 weergegeven voor de jaren 2004 tot en met 2008, met daarnaast de aantallen geslaagden en gezakten in die jaren van de leerlingen uit leerjaar 4. Onderscheid wordt daarbij gemaakt naar scholen/vestigingen die wel respectievelijk geen gebruik hebben gemaakt van de aanvullende subsidieregeling praktijkgerichte leeromgeving. Voor alle jaren is ook de procentuele verdeling aangegeven voor wat betreft het slagen en zakken (dit wederom voor de schooljaren zoals hiervoor zijn vermeld). De percentages die zijn opgenomen onder leerlingaantallen in de leerjaren 3 en 4 betreffen de procentuele verandering ten opzichte van het jaar daarvoor.

Bijlage 3. Zitten blijven en doorstroom

In deze tabel worden voor de jaren 2004 tot en met 2007 de percentages zittenblijvers gepresenteerd voor leerjaar 3. Daarnaast zijn in deze tabel zowel de absolute als procentuele doorstroom naar het vervolgonderwijs weergegeven. Het betreft de doorstroom naar het mbo (met en zonder diploma).

Bijlage 4. Analysetabellen realisatie, teldata en zakken en slagen

Per sector wordt achtereenvolgens aangegeven het brinnummer, het vestigingsnummer, de realisatie van de bouwkundige projecten ultimo 2007 respectievelijk 2008, en de leerlingaantallen van leerjaar 3 (beroepsgerichte leerwegen) in de jaren 2004, 2005, 2006, 2007 en 2008. Daarna worden de aantallen leerlingen weergegeven van leerjaar 4 die slaagden respectievelijk zakten in de schooljaren 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007 en 2007-2008. Daarbij staat de kolom + voor slagen en de kolom – voor zakken. Beide tabellen hebben alleen betrekking op de scholen uit de steekproef met het

brinnummer, vestigingsnummer waarvoor subsidie is aangevraagd voor de betreffende sector.

Bijlage 5. Analysetabellen realisatie, zitten blijven en doorstroom

De tabellen in bijlage 5 zijn op overeenkomstige wijze opgesteld, zij het dat het hier gaat om achtereenvolgens de percentages zittenblijvers in de leerjaar 3 in de schooljaren 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007 en 2007-2008, gevolgd door de leerlingaantallen uit leerjaar vier die zijn doorgestroomd naar het voltijds mbo (met en zonder diploma) voor deze jaren.

BIJLAGE 1. De steekproefscholen en vestigingen

In dit kwantitatieve onderzoek wordt aangesloten bij de steekproef die in het kader van het kwalitatieve onderzoek is getrokken. Het kwalitatieve onderzoek bevatte een representatief aantal scholen. Het ging om 41 scholen (10% van het totaal aantal scholen dat heeft geparticipeerd in de regeling) met 86 vestigingen.

De representativiteit van deze scholen is geborgd door er zorg voor te dragen dat de procentuele verdeling in de steekproef van negen criteria in zeer belangrijke mate overeenkomt met de procentuele verdeling van deze criteria bij alle scholen die hebben geparticipeerd in de regeling. Per criterium stellen wij als voorwaarde dat de afwijking niet groter mag zijn dan plus of min 2,5%. We hebben negen criteria gehanteerd:

- Het aantal leerlingen op de school (schoolgrootte), waarbij wij een driedeling hebben gehanteerd van scholen met minder dan 500 leerlingen, scholen met 500 tot 1.500 leerlingen en scholen met meer dan 1.500 leerlingen.
- Het aantal vestigingen per school, waarbij wij onderscheid hebben gemaakt tussen scholen met één vestiging, respectievelijk meerdere vestigingen.
- De verhouding vbo-groen in een aoc respectievelijk (vbo- en praktijkscholen) die vallen onder de WVO.
- De geografische spreiding van de scholen, waarbij de procentuele verdeling is gehanteerd van de spreiding van de scholen naar gebieden met het eerste cijfer van de postcode.
- Het aantal aanvragen voor een standaardbijdrage.
- Het aantal aanvragen voor de extra bijdrage (eerste tranche).
- Het aantal aanvragen voor de extra bijdrage (tweede tranche).
- De aard van het project (aanpassing, vervangende nieuwbouw, of beide, al dan niet in combinatie met nieuwe inrichting).

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat het aantal vestigingen en het aantal leerlingen in de steekproef groter is dan noodzakelijk voor de representativiteit ervan. Dit is vooral het gevolg van opname van relatief twee grote clusters van aoc-scholen in de steekproef. De scholen in de steekproef hebben ruim 32 miljoen subsidie ontvangen, waarvan ruim 7 miljoen aan extra bijdragen. Per school is dat gemiddeld €784.000 en per vestiging €373.000.

A. De scholen (en vestigingen) in de steekproef

Volgnr.	Brinnr.	Volgnr.	Vest.nr.	Naam school
1	00AH	1	00	Opb SGM 't Stedelijk Lyceum
2	00AQ	2	00	Zwin College SGM
3	00JT	3	02	Ger. SGM Guido de Bres
4	00PS	4	04	Katholiek Lyceum het Gooi
5	00TQ	5	00	SGM Mariëndael VBOLWOO
6	00XK	6	00	Veurs College
	00XK	7	02	Veurs College
	00XK	8	03	Veurs College
7	00ZH	9	00	SGM Gaasterland
8	01GH	10	01	Willem van Oranje College
9	01GX	11	03	Christelijk Lyceum Delft
10	01OE	12	02	Wellant College
	01OE	13	03	Wellant College
	01OE	14	04	Wellant College
	01OE	15	05	Wellant College
	01OE	16	06	Wellant College
	01OE	17	07	Wellant College
	01OE	18	12	Wellant College
	01OE	19	13	Wellant College
	01OE	20	16	Wellant College
	01OE	21	17	Wellant College
	01OE	22	18	Wellant College
	01OE	23	21	Wellant College
	01OE	24	22	Wellant College
	01OE	25	23	Wellant College
	01OE	26	25	Wellant College
	01OE	27	27	Wellant College
	01OE	28	28	Wellant College
	01OE	29	30	Wellant College
	01OE	30	32	Wellant College
	01OE	31	33	Wellant College
11	02FC	32	04	PC College Ulenhof
12	02MF	33	00	Chr. SGM Veenendaal
	02MF	34	03	Chr. SGM Veenendaal
13	02UV	35	00	Gomarus College
	02UV	36	10	Gomarus College
	02UV	37	04	Gomarus College
14	02VG	38	05	Unie Noord
15	02VJ	39	01	PC/RK SGM Ubbo Emmius
16	02VT	40	00	Agnieten College

Volgnr.	Brinnr.	Volgnr.	Vest.nr.	Naam school
	02VT	41	01	Agnieten College
	02VT	42	02	Agnieten College
	02VT	43	06	Agnieten College
17	02ZR	44	03	Bisschoppelijk College
18	03KN	45	00	RK SGM Pius X
19	03WO	46	00	Van Lodenstein College
	03WO	47	01	Van Lodenstein College
	03WO	48	02	Van Lodenstein College
20	05AC	49	00	SGM voor Beroepsonderwijs
21	05AV	50	00	Twents Carmel College
	05AV	51	03	Twents Carmel College
	05AV	52	05	Twents Carmel College
22	05FJ	53	00	Emma College
23	06HF	54	02	Udens College
24	07MZ	55	00	Praktijkonderwijs de Poort
25	07UE	56	00	Praktijkschool Eindhoven
26	09VG	57	00	Midden Brabant College
27	14SM	58	05	Gooise Scholenfederatie
	14SM	59	08	Gooise Scholenfederatie
28	15BH	60	00	Chr. sgm. Groene Hart Lyceum
	15BH	61	02	Chr. sgm. Groene Hart Lyceum
29	16GZ	62	01	RSG Tromp Meesters
30	16JO	63	00	Stedelijke SGM De Rede
31	16VP	64	00	Hondsrug College
32	17DN	65	00	SGM De Meergronden
33	17HB	66	03	SGM Nieuw-West
	17HB	67	06	SGM Nieuw-West
	17HB	68	04	SGM Nieuw-West
34	17IR	69	00	Pax Christi College
35	18CH	70	00	Melanchthon College
	18CH	71	04	Melanchthon College
36	20AE	72	00	Willem de Zwijger College
37	20CJ	73	00	Het College Vos
	20CJ	74	04	Het College Vos
38	20CQ	75	00	Atlas Onderwijsgroep
	20CQ	76	01	Atlas Onderwijsgroep
39	21FF	77	00	SGM Reigersbos
40	25EF	78	01	Clusius College
	25EF	79	02	Clusius College
	25EF	80	03	Clusius College
	25EF	81	04	Clusius College
	25EF	82	05	Clusius College
	25EF	83	06	Clusius College
	25EF	84	08	Clusius College

Volgnr.	Brinnr.	Volgnr.	Vest.nr.	Naam school
	25EF	85	09	Clusius College
41	27ZH	86	00	Sint-Maartenscollege

B. De scholen naar aard van het project

De regeling kent in de kern twee soorten projecten: aanpassingen van bestaande situaties of vervangende nieuwbouw. Het is mogelijk dat bij scholen beide soorten projecten voorkomen. Bovendien geldt dat beide soorten projecten gecombineerd kunnen zijn met investeringen in de sfeer van inventaris. Bij de totale groep deelnemende scholen is de procentuele verdeling van aanpassing, nieuwbouw of de combinatie als criterium geformuleerd voor de steekproef. Dat betekent de volgende verdeling:

Soort Project	Procentuele verdeling	In de steekproef
Aanpassing	68,29%	28
Nieuwbouw	21,95%	9
Combinatie aanpassing en nieuwbouw	9,76%	4
Totaal	100,00%	41

C. De scholen naar geografische spreiding

Om zorg te dragen voor een evenwichtige geografische spreiding van de scholen in de steekproef is van alle scholen die in de regeling hebben geparticipeerd het eerste cijfer van het postcodegetal gehanteerd. Het aantal scholen per cijfer is vervolgens omgezet naar een procentuele verdeling. Deze procentuele verdeling moet overeenstemmen met de procentuele verdeling in de steekproef.

Eerste cijfer postcode	Procentuele verdeling	In de steekproef
1	14,63%	6
2	12,20%	5
3	19,51%	8
4	4,88%	2
5	12,20%	5
6	12,20%	5
7	9,76%	4
8	9,76%	4
9	4,88%	2
	100,00%	41

D. Aoc's respectievelijk scholen WVO

De regeling stond open voor scholen vallend onder de WVO en aoc's (agrarische opleidingscentra). Voor beide categorieën zijn afzonderlijke budgetten vastgesteld, waarbij de bedragen voor een extra bijdrage (eerste en tweede tranche, alsmede het budget voor bijzondere omstandigheden) alleen open stonden voor de scholen vallend onder de WVO. Het budget voor de aoc's was vastgesteld op €16,3 miljoen op het totaal van €235 miljoen.

In het onderzoek zijn alle participerende scholen betrokken. Zou bij de steekproef alleen zijn uitgegaan van de verhouding aoc's en scholen vallend onder de WVO dan zou één aoc in de steekproef zijn opgenomen. Zou alleen uitgegaan zijn van de verhouding beschikbare budgetten dan zouden er drie aoc's in de steekproef moeten zijn opgenomen. In overleg met de opdrachtgever hebben we daarom besloten twee aoc's op te nemen, die overigens een substantieel aandeel hadden in het voor deze scholen beschikbare budget.

E. De scholen naar schoolgrootte

De regeling stond open voor alle scholen, ongeacht schoolgrootte. Om ervoor zorg te dragen dat zowel kleine(re) als grote scholen verhoudingsgewijs evenredig in de steekproef zijn opgenomen hebben we voor dit aspect een driedeling gehanteerd: Scholen tot 500 leerlingen, scholen met een leerlingaantal van 500 tot 1.500 en scholen met meer dan 1.500 leerlingen. De procentuele verhouding voor alle deelnemende scholen komt overeen met die in de steekproef.

Schoolgrootte	Procentuele verdeling	In de steekproef
Tot 500 leerlingen	40,20%	17
500 - 1500 leerlingen	52,36%	21
Meer dan 1.500 leerlingen	7,44%	3
Totaal	100%	41

F. De scholen naar aantal vestigingen

Bij de samenstelling van de steekproef hebben we tevens rekening gehouden met het aantal vestigingen per school. Niet alleen omdat de regeling uitgaat van aanvragen per vestiging (en per sector), maar ook omdat het mogelijk was bij nader inzien binnen een school verschuivingen aan te brengen tussen vestigingen (of sectoren). Voor dit aspect onderscheiden we wederom een driedeling: Scholen met één vestiging, scholen met twee tot en met vijf vestigingen en scholen met meer dan vijf vestigingen. Ook hier geldt dat de procentuele verdeling van alle deelnemende scholen moet overeenstemmen met de procentuele verdeling in de steekproef. We merken hier wel op dat het

aantal scholen met meer dan vijf vestigingen iets is oververtegenwoordigd. Dat hangt samen met de besluitvorming over de steekproef in relatie tot de aoc's.

Aantal vestigingen	Procentuele verdeling	In de steekproef
1 vestiging	64,76%	26
2 tot en met 5 vestigingen	32,50%	13
meer dan 5 vestigingen	2,72%	2
Totaal	100%	41

G. De scholen met een aanvraag voor een extra bijdrage

De regeling kent naast de standaardbijdrage tevens de mogelijkheid om een extra bijdrage aan te vragen. Deze extra budgetten stonden ter beschikking, verdeeld over twee tranches (termijnen). De extra bijdrage stond niet open voor aoc's. In de steekproef is een overeenkomstig percentage scholen opgenomen dat in de eerste en tweede tranche een beroep heeft gedaan op deze mogelijkheid. Daarbij is tevens de situatie waarin een extra bijdrage is afgewezen verdisconteerd.

Aanvraag extra bijdrage	Procentuele verdeling	In de steekproef
Eerste tranche	20,68 %	9
Tweede tranche	14,35 %	6
Totaal	35,03 %	15

BIJLAGE 2. Leerlingen in leerjaar 3 en slagen en zakken (leerjaar 4)

TECHNIEK				
2004	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	21674	18567	16157	995
Totaal			87,0%	5,4%
2005	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	22090	17963	16106	948
Totaal	1,9%	-3,3%	89,7%	5,3%
2006	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	20981	18213	16553	974
Totaal	-5,0%	1,4%	90,9%	5,3%
2007	Leerjaar 3	LJ4	Slagen	Zakken
Totaal	18557	16616	15253	764
Totaal	-11,6%	-8,8%	91,8%	4,6%
2008	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	17524	15902	n nb	n nb
Totaal	-5,6%	-4,3%	n nb	n nb

ECONOMIE				
2004	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	22710	18815	16474	941
Totaal			87,6%	5,0%
2005	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	22126	18227	16572	879
Totaal	-2,6%	-3,1%	90,9%	4,8%
2006	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	21177	17515	15993	947
Totaal	-4,3%	-3,9%	91,3%	5,4%
2007	Leerjaar 3	LJ4	Slagen	Zakken
Totaal	18653	16177	14963	686
Totaal	-11,9%	-7,6%	92,5%	4,2%
2008	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	16899	15451	n nb	n nb
Totaal	-9,4%	-4,5%	n nb	n nb

ZORG EN WELZIJN				
2004	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	23736	18995	17056	709
Totaal			89,8%	3,7%
2005	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	23803	20492	18974	611
Totaal	0,3%	7,9%	92,6%	3,0%
2006	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	23171	20291	18928	713
Totaal	-2,7%	-1,0%	93,3%	3,5%
2007	Leerjaar 3	LJ4	Slagen	Zakken
Totaal	20121	19316	18101	697
Totaal	-13,2%	-4,8%	93,7%	3,6%
2008	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	18837	17519	nnb	nnb
Totaal	-6,4%	-9,4%	nnb	nnb

GROEN				
2004	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	9086	7477	6509	199
Totaal			87,1%	2,7%
2005	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	8984	8043	6635	161
Totaal	-1,1%	7,6%	82,5%	2,0%
2006	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	8901	8342	7855	239
Totaal	-0,9%	3,7%	94,2%	2,9%
2007	Leerjaar 3	LJ4	Slagen	Zakken
Totaal	8948	8196	7759	272
Totaal	0,5%	-1,8%	94,7%	3,3%
2008	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Slagen	Zakken
Totaal	8844	8339	nnb	nnb
Totaal	-1,2%	1,7%	nnb	nnb

BIJLAGE 3. Zitten blijven en doorstroom

	Zitten blijven	Naar het MBO	Naar het MBO	Totaal
2004	Leerjaar 3	Met diploma	Zonder diploma	
Totaal	5,26%	50583	6959	57542
Totaal		87,9%	12,1%	
2005				
Totaal	4,39%	54083	5383	59466
Totaal		90,9%	9,1%	
2006				
Totaal	3,99%	54676	4665	59341
Totaal		92,1%	7,9%	
2007				
Totaal	4,18%	54099	4463	58562
Totaal		92,4%	7,6%	

BIJLAGE 4. Analysetabellen realisatie, teldata en zakken en slagen

TECHNIEK								
				2004	2005	2006	2007	2008
Brin.nr	Ves.nr	real.1	real. 2	3	3	3	3	3
00AH	00	B	B	105	117	94	94	108
00AQ	00	B	A	52	43	32	46	28
00JT	02	B	A	42	33	31	49	17
00PS	04	B	B	32	27	22	27	17
00TQ	00	A	A	12	4	8	17	1
01GH	01	B	B	63	64	58	62	63
01GX	03	A	A	54	48	34	20	22
02MF	00	B	B	125	119	107	106	95
02UV	00	A	A	74	90	65	78	91
02VT	02	A	A	103	89	105	62	81
02ZR	03	B	A	52	70	56	70	75
03KN	00	B	B	63	84	80	74	82
03WO	00	A	A	0	0	0	0	0
03WO	01	A	A	176	192	152	177	143
03WO	02	B	B	18	22	16	21	18
05AC	00	B	B	68	54	45	42	48
05AV	00	A	A	127	324	335	139	133
05FJ	00	A	A	96	93	97	85	57
06HF	02	A	A	238	240	223	92	110
14SM	05	A	A	126	118	113	91	130
15BH	00	B	A	87	109	83	93	80
16GZ	01	A	A	44	36	34	17	25
16JO	00	B	B	94	90	76	70	70
16VP	00	B	A	60	73	56	60	83
17DN	00	B	B	73	62	66	43	54
17HB	04	B	A	120	112	118	97	83
17IR	00	B	A	70	81	69	75	67
20AE	00	A	A	31	36	36	42	42
20CJ	04	A	A	82	85	86	86	43
20CQ	00	A	A	59	42	50	41	47
27ZH	00	A	A	105	106	91	53	47
TOTAAL				2451	2663	2438	2029	1960

TECHNIEK												
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	2004-2005			2005-2006			2006-2007		
				4	+	-	4	+	-	4	+	-
00AH	00	B	B	99	74	6	94	76	17	99	85	13
00AQ	00	B	A	38	34	3	40	39	0	32	31	0
00JT	02	B	A	30	28	2	43	42	0	31	30	1
00PS	04	B	B	34	27	6	27	24	2	23	17	4
00TQ	00	A	A	2	1	0	14	1	0	10	2	0
01GH	01	B	B	70	62	6	51	49	1	57	51	4
01GX	03	A	A	38	32	6	47	42	4	42	40	1
02MF	00	B	B	120	110	7	107	105	4	106	106	6
02UV	00	A	A	65	63	0	68	68	1	88	85	2
02VT	02	A	A	102	99	2	93	89	3	89	82	5
02ZR	03	B	A	57	55	0	48	47	0	65	63	0
03KN	00	B	B	76	69	2	62	62	0	84	80	3
03WO	00	A	A	30	28	1	0	0	0	0	0	0
03WO	01	A	A	155	146	4	171	161	8	178	167	10
03WO	02	B	B	11	10	0	16	15	1	16	15	1
05AC	00	B	B	62	53	5	65	60	4	44	42	1
05AV	00	A	A	136	120	12	138	133	5	131	122	8
05FJ	00	A	A	104	74	13	85	78	3	85	63	14
06HF	02	A	A	110	95	8	103	96	3	131	123	6
14SM	05	A	A	98	93	1	121	119	0	113	108	2
15BH	00	B	A	96	91	1	77	73	4	91	86	4
16GZ	01	A	A	34	30	1	41	34	4	30	29	1
16JO	00	B	B	83	77	2	84	82	0	76	74	1
16VP	00	B	A	45	41	2	45	42	3	66	65	0
17DN	00	B	B	59	54	3	51	48	2	49	44	3
17HB	04	B	A	80	64	6	106	82	11	97	62	30
17IR	00	B	A	81	76	0	73	70	1	83	77	5
20AE	00	A	A	23	22	0	23	22	0	24	22	0
20CJ	04	A	A	97	82	5	64	55	6	90	79	8
20CQ	00	A	A	37	31	2	39	39	0	26	24	0
27ZH	00	A	A	99	86	6	78	71	4	82	82	0
TOTAAL				2171	1927	112	2074	1924	91	2138	1956	133

TECHNIEK									
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	2007-2008			2008-2009		
				4	+	-	4	+	-
00AH	00	B	B	80	62	14	97	nbn	nbn
00AQ	00	B	A	22	20	0	43	nbn	nbn
00JT	02	B	A	32	32	0	48	nbn	nbn
00PS	04	B	B	21	20	0	27	nbn	nbn
00TQ	00	A	A	9	3	0	16	nbn	nbn
01GH	01	B	B	28	28	0	13	nbn	nbn
01GX	03	A	A	98	92	4	93	nbn	nbn
02MF	00	B	B	63	61	1	70	nbn	nbn
02UV	00	A	A	89	85	1	51	nbn	nbn
02VT	02	A	A	0	0	0	0	nbn	nbn
02ZR	03	B	A	49	47	0	62	nbn	nbn
03KN	00	B	B	76	73	1	71	nbn	nbn
03WO	00	A	A	132	126	3	154	nbn	nbn
03WO	01	A	A	16	14	2	16	nbn	nbn
03WO	02	B	B	45	41	4	38	nbn	nbn
05AC	00	B	B	126	121	5	136	nbn	nbn
05AV	00	A	A	82	66	11	72	nbn	nbn
05FJ	00	A	A	127	121	4	97	nbn	nbn
06HF	02	A	A	119	114	3	96	nbn	nbn
14SM	05	A	A	80	75	6	89	nbn	nbn
15BH	00	B	A	29	28	1	17	nbn	nbn
16GZ	01	A	A	62	60	0	65	nbn	nbn
16JO	00	B	B	43	43	1	51	nbn	nbn
16VP	00	B	A	58	53	2	41	nbn	nbn
17DN	00	B	B	80	62	14	97	nbn	nbn
17HB	04	B	A	105	72	17	80	nbn	nbn
17IR	00	B	A	76	73	0	75	nbn	nbn
20AE	00	A	A	31	29	1	30	nbn	nbn
20CJ	04	A	A	80	67	7	56	nbn	nbn
20CQ	00	A	A	37	34	0	35	nbn	nbn
27ZH	00	A	A	83	78	5	72	nbn	nbn
TOTAAL				1978	1800	107	1908	0	0

ECONOMIE								
				2004	2005	2006	2007	2008
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	3	3	3	3	3
00AH	00	B	B	85	77	53	39	52
00AQ	00	B	A	60	26	21	27	19
00JT	02	B	A	39	31	21	25	28
00PS	04	B	B	28	34	36	32	24
00TQ	00	A	A	17	10	3	12	7
00XK	00	B	B	33	2	0	0	1
00XK	02	B	B	65	75	64	50	32
00XK	03	B	B	18	29	13	20	37
01GX	03	A	A	24	31	29	23	17
02FC	04	A	A	75	49	31	55	32
02MF	00	B	B	49	46	38	51	75
02UV	00	A	A	60	48	28	32	31
02VG	05	A	A	89	87	73	22	0
02VT	00	B	A	54	61	0	0	0
02VT	01	B	A	34	25	0	42	38
02VT	02	A	A	55	58	17	17	32
02VT	06	A	A	13	11	0	8	24
03KN	00	B	B	25	34	21	13	17
03WO	01	A	A	82	99	49	89	82
03WO	02	B	B	17	26	0	20	36
05AC	00	B	B	14	26	24	16	17
05AV	00	A	A	78	93	83	55	56
05FJ	00	A	A	71	82	65	54	43
14SM	00	A	A	0	0	0	0	0
15BH	00	B	A	91	64	45	46	47
15BH	02	B	A	0	74	0	0	0
16GZ	01	A	A	8	8	9	9	0
16JO	00	B	B	83	66	75	24	37
16VP	00	B	A	26	23	20	24	30
17DN	00	B	B	72	70	51	57	33
17HB	03	A	A	30	86	0	77	46
17HB	06	A	A	95	90	75	92	58
17IR	00	B	A	22	24	26	31	13
18CH	02	B	B	95	95	103	102	94
20CJ	04	A	A	59	41	35	38	35
20CQ	00	A	A	87	94	38	92	31
20CQ	01	A	A	18	31	22	18	17
21FF	00	B	B	62	60	44	62	41
27ZH	00	A	A	123	141	72	90	83
TOTAAL				1956	2027	1284	1464	1265

ECONOMIE												
				2004-2005			2005-2006			2006-2007		
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	4	+	-	4	+	-	4	+	-
00AH	00	B	B	86	52	4	83	56	27	69	58	8
00AQ	00	B	A	71	30	0	25	25	0	26	25	0
00JT	02	B	A	31	28	1	35	32	2	28	27	1
00PS	04	B	B	22	22	0	22	16	4	21	18	2
00TQ	00	A	A	6	9	0	22	8	0	19	4	0
00XK	00	B	B	14	12	3	26	20	2	1	1	0
00XK	02	B	B	65	51	6	51	44	6	54	40	12
00XK	03	B	B	10	10	0	15	15	0	10	10	0
01GX	03	A	A	27	23	3	19	18	0	28	23	5
02FC	04	A	A	36	34	1	66	66	0	50	48	1
02MF	00	B	B	66	61	5	37	36	1	42	40	1
02UV	00	A	A	46	45	1	42	39	3	42	37	5
02VG	05	A	A	80	68	4	83	75	5	83	79	1
02VT	00	B	A	6	5	1	1	1	0	0	0	0
02VT	01	B	A	21	19	1	24	24	0	15	14	1
02VT	02	A	A	19	18	2	32	31	0	49	46	3
02VT	06	A	A	8	8	0	10	10	0	10	10	0
03KN	00	B	B	43	42	0	21	21	0	32	31	1
03WO	01	A	A	75	70	3	76	75	1	76	72	4
03WO	02	B	B	18	17	0	12	11	1	27	24	2
05AC	00	B	B	19	15	4	11	11	0	24	23	1
05AV	00	A	A	95	88	5	79	72	6	89	83	4
05FJ	00	A	A	62	52	9	69	67	1	84	74	7
14SM	05	A	A	98	92	1	102	97	2	85	82	2
15BH	00	B	A	71	64	2	82	80	4	55	51	4
15BH	02	B	A	9	10	0	23	22	1	31	29	1
16GZ	01	A	A	13	13	0	6	5	1	15	15	0
16JO	00	B	B	43	42	0	75	74	0	59	58	0
16VP	00	B	A	22	17	0	28	27	0	20	18	0
17DN	00	B	B	56	50	2	66	60	3	61	55	3
17HB	03	A	A	26	22	3	20	17	3	39	32	6
17HB	06	A	A	122	103	4	84	70	12	84	78	6
17IR	00	B	A	27	26	0	30	29	1	22	22	0
18CH	02	B	B	91	78	5	90	84	5	95	79	10
20CJ	04	A	A	60	45	4	49	49	0	41	37	3
20CQ	00	A	A	34	31	0	48	48	0	38	38	0
20CQ	01	A	A	17	17	0	17	17	0	24	24	0
21FF	00	B	B	49	46	0	57	56	0	55	53	1
27ZH	00	A	A	107	91	4	85	79	5	105	100	4
TOTAAL				1771	1526	78	1723	1587	96	1708	1558	99

ECONOMIE									
				2007-2008			2008-2009		
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	4	+	-	4	+	-
00AH	00	B	B	51	41	5	38	nrb	nrb
00AQ	00	B	A	19	17	2	19	nrb	nrb
00JT	02	B	A	20	19	0	25	nrb	nrb
00PS	04	B	B	31	29	1	27	nrb	nrb
00TQ	00	A	A	14	4	0	19	nrb	nrb
00XK	00	B	B	1	0	0	0	nrb	nrb
00XK	02	B	B	60	49	9	41	nrb	nrb
00XK	03	B	B	16	16	0	7	nrb	nrb
01GX	03	A	A	39	39	0	50	nrb	nrb
02FC	04	A	A	42	41	0	34	nrb	nrb
02MF	00	B	B	38	34	4	25	nrb	nrb
02UV	00	A	A	34	34	0	20	nrb	nrb
02VG	05	A	A	0	0	0	0	nrb	nrb
02VT	00	B	A	6	6	0	17	nrb	nrb
02VT	01	B	A	36	35	0	32	nrb	nrb
02VT	02	A	A	9	9	0	6	nrb	nrb
02VT	06	A	A	22	20	2	14	nrb	nrb
03KN	00	B	B	67	63	3	65	nrb	nrb
03WO	01	A	A	27	25	2	9	nrb	nrb
03WO	02	B	B	19	17	1	12	nrb	nrb
05AC	00	B	B	74	74	1	50	nrb	nrb
05AV	00	A	A	66	60	5	56	nrb	nrb
05FJ	00	A	A	14	13	1	12	nrb	nrb
14SM	05	A	A	88	80	4	100	nrb	nrb
15BH	00	B	A	42	42	1	39	nrb	nrb
15BH	02	B	A	1	1	0	0	nrb	nrb
16GZ	01	A	A	10	9	0	9	nrb	nrb
16JO	00	B	B	27	25	1	19	nrb	nrb
16VP	00	B	A	18	17	0	24	nrb	nrb
17DN	00	B	B	41	39	2	49	nrb	nrb
17HB	03	A	A	14	13	0	22	nrb	nrb
17HB	06	A	A	74	73	1	83	nrb	nrb
17IR	00	B	A	31	31	0	37	nrb	nrb
18CH	02	B	B	94	88	2	97	nrb	nrb
20CJ	04	A	A	33	31	1	40	nrb	nrb
20CQ	00	A	A	34	33	0	37	nrb	nrb
20CQ	01	A	A	18	18	0	14	nrb	nrb
21FF	00	B	B	36	33	1	57	nrb	nrb
27ZH	00	A	A	98	86	10	159	nrb	nrb
TOTAAL				1364	1264	59	1364	0	0

ZORG EN WELZIJN								
				2004	2005	2006	2007	2008
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	3	3	3	3	3
00AH	00	B	B	131	150	107	112	103
00AQ	00	B	A	39	38	43	38	25
00JT	02	B	A	69	44	49	56	33
00PS	04	B	B	75	46	59	76	47
00TQ	00	A	A	17	6	5	9	5
00XK	00	B	B	27	0	0	0	36
00XK	02	B	B	73	55	71	82	68
00XK	03	B	B	18	17	21	32	40
00ZH	00	A	A	22	15	19	18	18
01GH	01	B	B	50	43	40	40	40
01GX	03	A	A	81	71	87	56	46
02FC	04	A	A	49	35	44	37	36
02MF	00	B	B	91	107	106	102	94
02UV	00	A	A	116	108	104	88	93
02UV	04	A	A	8	8	2	6	4
02VJ	01	A	A	51	35	71	48	74
02VT	02	A	A	47	59	62	58	68
02ZR	03	B	A	74	84	79	57	60
03KN	00	B	B	77	81	86	94	82
03WO	00	A	A	0	0	0	0	0
03WO	01	A	A	125	123	98	116	119
03WO	02	B	B	88	84	93	80	100
05AC	00	B	B	49	54	44	19	17
05AV	00	A	A	105	101	105	110	108
05AV	03	A	A	0	0	0	0	0
05FJ	00	A	A	103	119	89	99	79
06HF	02	A	A	75	69	65	57	67
09VG	00	A	A	142	140	133	118	107
15BH	00	B	A	75	45	47	45	44
15BH	02	B	A	0	0	0	0	0
16GZ	01	A	A	22	22	15	24	9
16VP	00	B	A	76	77	85	80	93
17DN	00	B	B	55	55	43	36	34
17HB	06	A	A	53	58	58	43	58
17IR	00	B	A	83	87	67	64	81
20CJ	04	A	A	156	144	111	144	164
20CQ	00	A	A	62	62	46	49	38
20CQ	01	A	A	14	21	19	24	21
27ZH	00	A	A	99	91	65	1	0
TOTAAL				2497	2354	2238	2118	2111

ZORG EN WELZIJN												
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	2004-2005			2005-2006			2006-2007		
				4	+	-	4	+	-	4	+	-
00AH	00	B	B	99	74	1	119	97	18	124	111	12
00AQ	00	B	A	22	22	0	33	33	0	27	27	0
00JT	02	B	A	61	55	5	67	67	0	45	45	0
00PS	04	B	B	59	53	4	70	65	2	47	44	0
00TQ	00	A	A	13	5	0	25	5	0	19	2	0
00XK	00	B	B	8	5	0	33	21	10	8	7	1
00XK	02	B	B	65	59	3	63	45	11	73	62	5
00XK	03	B	B	8	7	1	15	15	0	17	16	1
00ZH	00	A	A	9	8	0	21	19	1	15	15	0
01GH	01	B	B	48	44	3	46	45	1	33	31	2
01GX	03	A	A	56	50	4	65	50	14	57	49	3
02FC	04	A	A	46	44	1	43	41	1	32	32	0
02MF	00	B	B	71	69	0	80	77	1	83	80	3
02UV	00	A	A	95	90	3	88	87	1	90	85	2
02UV	04	A	A	0	0	0	7	7	0	6	6	0
02VJ	01	A	A	47	43	3	36	35	0	37	37	0
02VT	02	A	A	32	29	1	48	47	1	52	50	1
02ZR	03	B	A	50	48	0	65	64	0	78	78	0
03KN	00	B	B	67	64	0	70	69	1	91	89	1
03WO	00	A	A	55	51	3	0	0	0	0	0	0
03WO	01	A	A	115	113	0	103	101	2	101	98	3
03WO	02	B	B	78	76	2	79	77	1	80	75	5
05AC	00	B	B	29	27	0	46	43	3	51	49	2
05AV	00	A	A	99	95	1	105	103	1	103	102	1
05AV	03	A	A	1	1	0	0	0	0	0	0	0
05FJ	00	A	A	85	76	1	79	75	2	96	97	0
06HF	02	A	A	91	81	4	88	88	0	67	63	1
09VG	00	A	A	60	52	3	71	65	5	40	38	1
15BH	00	B	A	12	9	2	0	0	0	29	28	1
15BH	02	B	A	23	19	1	23	22	1	19	17	1
16GZ	01	A	A	71	65	1	75	75	0	72	70	2
16VP	00	B	A	47	45	1	48	46	1	46	42	3
17DN	00	B	B	99	74	1	119	97	18	124	111	12
17HB	06	A	A	44	41	0	44	42	3	55	51	2
17IR	00	B	A	91	86	2	100	99	0	95	94	0
20CJ	04	A	A	39	38	0	47	43	4	57	56	0
20CQ	00	A	A	59	53	0	43	41	0	37	36	0
20CQ	01	A	A	0	0	0	12	12	0	20	19	1
27ZH	00	A	A	61	54	4	80	71	1	85	74	5
TOTAAL				2126	1910	84	2233	2069	100	2183	2055	65

ZORG EN WELZIJN									
				2007-2008			2008-2009		
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	4	+	-	4	+	-
00AH	00	B	B	100	76	14	85	nbn	nbn
00AQ	00	B	A	29	28	1	33	nbn	nbn
00JT	02	B	A	49	46	2	56	nbn	nbn
00PS	04	B	B	47	42	5	37	nbn	nbn
00TQ	00	A	A	16	8	0	10	nbn	nbn
00XK	00	B	B	9	7	0	2	nbn	nbn
00XK	02	B	B	60	47	8	67	nbn	nbn
00XK	03	B	B	18	18	0	17	nbn	nbn
00ZH	00	A	A	19	19	0	16	nbn	nbn
01GH	01	B	B	36	36	0	36	nbn	nbn
01GX	03	A	A	78	75	1	56	nbn	nbn
02FC	04	A	A	40	39	1	33	nbn	nbn
02MF	00	B	B	89	78	0	97	nbn	nbn
02UV	00	A	A	96	87	5	84	nbn	nbn
02UV	04	A	A	2	2	0	6	nbn	nbn
02VJ	01	A	A	67	62	1	35	nbn	nbn
02VT	02	A	A	28	25	1	39	nbn	nbn
02ZR	03	B	A	71	70	1	52	nbn	nbn
03KN	00	B	B	83	80	1	92	nbn	nbn
03WO	00	A	A	0	0	0	0	nbn	nbn
03WO	01	A	A	90	88	2	102	nbn	nbn
03WO	02	B	B	84	78	6	76	nbn	nbn
05AC	00	B	B	30	29	1	18	nbn	nbn
05AV	00	A	A	100	97	3	106	nbn	nbn
05AV	03	A	A	0	0	0	0	nbn	nbn
05FJ	00	A	A	76	73	1	89	nbn	nbn
06HF	02	A	A	72	67	3	63	nbn	nbn
09VG	00	A	A	125	117	3	107	nbn	nbn
15BH	00	B	A	36	33	2	37	nbn	nbn
15BH	02	B	A	0	0	0	0	nbn	nbn
16GZ	01	A	A	19	18	0	23	nbn	nbn
16VP	00	B	A	85	83	1	68	nbn	nbn
17DN	00	B	B	41	38	1	29	nbn	nbn
17HB	06	A	A	54	52	1	39	nbn	nbn
17IR	00	B	A	74	73	1	62	nbn	nbn
20CJ	04	A	A	43	38	4	47	nbn	nbn
20CQ	00	A	A	31	30	0	27	nbn	nbn
20CQ	01	A	A	17	15	1	23	nbn	nbn
27ZH	00	A	A	38	35	1	0	nbn	nbn
TOTAAL				2014	1869	74	1834	0	0

GROEN								
				2004	2005	2006	2007	2008
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	3	3	3	3	3
01OE	02	B	B	104	96	80	75	73
01OE	03	B	B	88	93	92	91	96
01OE	04	B	B	57	78	59	34	35
01OE	05	B	B	107	104	78	97	116
01OE	06	B	B	74	106	120	107	100
01OE	07	B	B	137	162	151	158	83
01OE	12	B	B	119	120	138	109	96
01OE	13	B	B	195	141	188	180	130
01OE	16	B	A	102	105	56	56	40
01OE	17	B	B	162	160	161	152	125
01OE	18	B	B	61	75	88	84	50
01OE	21	B	B	169	176	151	124	154
01OE	22	B	B	120	119	122	114	98
01OE	23	B	B	68	73	65	50	43
01OE	25	B	A	70	106	88	84	58
01OE	27	B	B	67	72	99	114	87
01OE	28	A	A	108	110	100	97	95
01OE	30	B	B	118	98	102	85	59
01OE	32	B	B	166	153	159	166	182
01OE	33	B	B	155	156	171	168	125
02FC	04	A	A	18	25	27	27	23
03KN	00	B	B	34	41	33	45	29
03WO	01	A	A	58	51	43	71	91
03WO	02	B	B	7	0	5	8	9
05AV	00	A	A	27	20	29	15	14
18CH	04	B	B	143	144	115	143	150
25EF	01	A	A	119	149	135	139	115
25EF	02	A	A	227	301	277	286	287
25EF	03	B	B	94	108	92	62	75
25EF	04	B	B	162	158	138	168	174
25EF	05	B	B	40	41	46	43	55
25EF	06	A	A	105	105	134	119	127
25EF	08	A	A	90	97	90	90	78
25EF	09	A	A	117	127	125	128	187
TOTAAL				3488	3670	3557	3489	3259

GROEN												
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	2004-2005			2005-2006			2006-2007		
				4	+	-	4	+	-	4	+	-
01OE	02	B	B	74	56	4	101	98	2	93	78	8
01OE	03	B	B	69	59	3	87	84	0	90	86	2
01OE	04	B	B	66	58	4	56	47	0	71	70	0
01OE	05	B	B	70	48	4	101	75	1	98	92	5
01OE	06	B	B	48	38	0	71	59	1	108	93	6
01OE	07	B	B	110	56	9	109	55	2	122	110	9
01OE	12	B	B	114	92	6	117	94	0	110	105	1
01OE	13	B	B	179	153	3	190	171	2	137	129	2
01OE	16	B	A	75	50	1	83	64	0	96	90	3
01OE	17	B	B	105	60	0	147	143	0	142	136	1
01OE	18	B	B	39	25	3	45	29	5	54	49	3
01OE	21	B	B	168	145	6	160	153	4	152	150	2
01OE	22	B	B	98	84	0	119	116	1	116	112	1
01OE	23	B	B	45	29	8	45	31	9	53	41	4
01OE	25	B	A	84	55	2	64	64	0	99	91	5
01OE	27	B	B	56	32	1	67	49	2	70	69	1
01OE	28	A	A	97	65	5	99	93	2	101	95	3
01OE	30	B	B	62	33	0	99	91	4	87	76	9
01OE	32	B	B	113	82	0	164	130	2	145	144	1
01OE	33	B	B	117	84	2	152	127	1	155	146	5
02FC	04	A	A	9	9	0	11	11	0	19	18	1
03KN	00	B	B	16	16	0	35	35	0	47	47	0
03WO	01	A	A	44	42	1	49	47	2	47	44	3
03WO	02	B	B	0	0	0	7	7	0	0	0	0
05AV	00	A	A	32	31	1	27	26	1	21	19	2
18CH	04	B	B	127	123	1	140	137	1	142	138	1
25EF	01	A	A	87	108	3	106	83	6	138	128	6
25EF	02	A	A	214	189	15	230	182	2	292	282	7
25EF	03	B	B	69	32	2	81	75	3	99	95	0
25EF	04	B	B	106	102	2	141	118	1	143	135	2
25EF	05	B	B	58	54	2	39	36	0	38	38	0
25EF	06	A	A	94	87	0	107	86	1	100	99	0
25EF	08	A	A	84	77	4	86	84	0	97	96	0
25EF	09	A	A	121	116	2	116	88	2	116	102	1
TOTAAL				2850	2290	94	3251	2788	57	3398	3203	94

GROEN									
				2007-2008			2008-2009		
Brin.nr	Ves.nr	real. 1	real. 2	4	+	-	4	+	-
01OE	02	B	B	68	66	1	62	nbn	nbn
01OE	03	B	B	83	80	1	86	nbn	nbn
01OE	04	B	B	55	55	0	34	nbn	nbn
01OE	05	B	B	57	55	1	73	nbn	nbn
01OE	06	B	B	107	99	2	96	nbn	nbn
01OE	07	B	B	94	91	2	129	nbn	nbn
01OE	12	B	B	124	119	3	100	nbn	nbn
01OE	13	B	B	182	174	2	172	nbn	nbn
01OE	16	B	A	57	53	3	42	nbn	nbn
01OE	17	B	B	133	132	1	130	nbn	nbn
01OE	18	B	B	70	58	10	72	nbn	nbn
01OE	21	B	B	141	138	1	113	nbn	nbn
01OE	22	B	B	121	120	0	113	nbn	nbn
01OE	23	B	B	48	42	4	44	nbn	nbn
01OE	25	B	A	79	66	11	76	nbn	nbn
01OE	27	B	B	94	89	4	112	nbn	nbn
01OE	28	A	A	92	86	4	79	nbn	nbn
01OE	30	B	B	81	76	5	68	nbn	nbn
01OE	32	B	B	158	153	3	163	nbn	nbn
01OE	33	B	B	167	159	6	163	nbn	nbn
02FC	04	A	A	25	25	0	24	nbn	nbn
03KN	00	B	B	30	29	0	43	nbn	nbn
03WO	01	A	A	37	36	0	67	nbn	nbn
03WO	02	B	B	4	4	0	6	nbn	nbn
05AV	00	A	A	33	33	0	16	nbn	nbn
18CH	04	B	B	109	106	1	140	nbn	nbn
25EF	01	A	A	125	113	9	125	nbn	nbn
25EF	02	A	A	273	269	2	274	nbn	nbn
25EF	03	B	B	84	81	0	58	nbn	nbn
25EF	04	B	B	124	117	4	149	nbn	nbn
25EF	05	B	B	46	45	0	40	nbn	nbn
25EF	06	A	A	119	115	2	108	nbn	nbn
25EF	08	A	A	85	73	10	93	nbn	nbn
25EF	09	A	A	116	104	9	122	nbn	nbn
TOTAAL				3221	3061	101	3192	0	0

BIJLAGE 5: Analysetabellen realisatie, zitten blijven en doorstroom

TECHNIEK							
				Zitten blijven in leerjaar 3			
Brin.nr	vest.nr	real.1	real.2	2004 2005	2005 2006	2006 2007	2007 2008
00AH	00	B	B	3,4%	1,3%	3,6%	0,9%
00AQ	00	B	A	5,8%	11,0%	10,5%	5,4%
00JT	02	B	A	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
00PS	04	B	B	11,9%	0,0%	0,0%	3,2%
00TQ	00	A	A	0,0%	0,0%	7,2%	0,0%
01GH	00	B	B	0,0%	--	7,4%	--
01GH	01	B	B	0,8%	1,3%	--	4,8%
01GX	03	A	A	5,5%	5,0%	6,3%	4,6%
02MF	00	B	B	2,2%	0,5%	2,0%	2,1%
02UV	00	A	A	0,0%	0,9%	1,0%	3,3%
02VT	02	A	A	2,2%	1,0%	10,0%	1,8%
02ZR	03	B	A	12,8%	1,2%	0,0%	1,6%
03KN	00	B	B	3,0%	1,6%	0,0%	1,3%
03WO	00	A	A	--	--	0,0%	--
03WO	01	A	A	0,0%	0,9%	0,7%	1,1%
03WO	02	B	B	0,0%	4,5%	12,5%	19,0%
05AC	00	B	B	4,2%	7,6%	1,0%	0,0%
05AV	00	A	A	3,7%	2,5%	0,0%	0,0%
05FJ	00	A	A	1,1%	4,1%	7,1%	1,8%
06HF	02	A	A	1,5%	1,4%	2,4%	1,0%
14SM	05	A	A	2,3%	0,6%	2,3%	0,0%
15BH	00	B	A	0,8%	7,8%	3,3%	0,0%
16GZ	01	A	A	0,0%	4,6%	0,8%	0,0%
16JO	00	B	B	2,8%	5,3%	2,5%	5,9%
16VP	00	B	A	5,7%	4,9%	1,6%	14,9%
17DN	00	B	B	1,5%	7,9%	1,8%	9,5%
17HB	04	A	A	5,2%	1,0%	0,0%	6,0%
17IR	00	B	A	0,0%	1,4%	--	0,0%
20AE	00	A	A	2,7%	3,5%	0,0%	0,0%
20CJ	04	A	A	1,2%	0,0%	3,0%	1,8%
20CQ	00	A	A	15,5%	14,9%	13,4%	2,7%
27ZH	00	A	A	2,4%	3,1%	0,0%	5,5%
GEMIDDELD				3,2%	3,3%	3,3%	3,3%

TECHNIEK											
				Naar mbo met diploma				Naar mbo zonder diploma			
brin.nr	vest.nr	real.1	real.2	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
00AH	00	B	B	70	70	80	60	25	18	11	10
00AQ	00	B	A	23	36	30	20	9	1	2	1
00JT	02	B	A	28	41	28	30	2	1	1	0
00PS	04	B	B	25	23	15	20	6	5	6	1
00TQ	00	A	A	1	1	2	1	0	3	2	3
01GH	00	B	B	1	1	45	0	0	0	7	0
01GH	01	B	B	55	43	0	39	5	3	0	4
01GX	03	A	A	24	34	35	27	2	1	0	1
02MF	00	B	B	99	100	98	88	12	6	9	11
02UV	00	A	A	59	67	81	60	1	0	0	3
02VT	02	A	A	88	85	41	81	12	4	4	3
02ZR	03	B	A	44	46	9	44	1	2	0	1
03KN	00	B	B	63	59	30	70	5	1	0	2
03WO	00	A	A	28	0	77	0	0	0	4	0
03WO	01	A	A	135	144	60	121	9	7	4	7
03WO	02	B	B	8	15	22	13	2	1	0	2
05AC	00	B	B	48	57	68	40	5	5	4	3
05AV	00	A	A	116	131	82	33	9	1	3	0
05FJ	00	A	A	63	65	59	63	22	3	17	14
06HF	02	A	A	90	89	116	115	9	8	6	5
14SM	05	A	A	80	104	45	99	5	3	0	5
15BH	00	B	A	81	68	34	72	8	6	3	7
16GZ	01	A	A	28	20	70	27	3	0	5	0
16JO	00	B	B	72	26	69	60	4	1	4	1
16VP	00	B	A	39	72	39	40	8	3	8	0
17DN	00	B	B	43	42	55	48	14	2	26	2
17HB	04	A	A	59	70	21	62	14	25	0	23
17IR	00	B	A	67	68	2	71	4	3	0	3
20AE	00	A	A	18	22	17	25	2	3	2	3
20CJ	04	A	A	68	48	72	61	11	2	10	9
20CQ	00	A	A	26	32	20	29	5	0	2	2
27ZH	00	A	A	75	69	75	71	11	6	1	6
TOTAAL				1724	1748	1497	1590	225	124	141	132

ECONOMIE							
				Zitten blijven in leerjaar 3			
brin.nr	vest.nr	real.1	real.2	2004 2005	2005 2006	2006 2007	2007 2008
00AH	00	B	B	1,6%	3,2%	3,6%	0,0%
00AQ	00	B	A	13,3%	0,0%	2,1%	27,0%
00JT	02	B	A	3,6%	10,0%	10,0%	0,0%
00PS	04	B	B	8,9%	4,2%	11,4%	2,8%
00TQ	00	A	A	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%
00XK	00	B	B	0,0%	0,0%	0,0%	--
00XK	02	B	B	4,7%	9,0%	3,1%	7,4%
00XK	03	B	B	16,3%	16,7%	0,0%	0,0%
02FC	04	A	A	4,4%	0,0%	1,3%	0,0%
02MF	00	B	B	0,0%	2,4%	0,0%	0,0%
02UV	00	A	A	1,8%	1,6%	9,8%	7,0%
02VG	05	A	A	0,0%	0,0%	0,0%	4,5%
02VT	00	B	A	13,0%	1,6%	--	0,0%
02VT	01	B	A	2,9%	4,0%	--	0,0%
02VT	02	A	A	4,2%	6,5%	2,8%	3,9%
02VT	06	A	A	0,0%	0,0%	4,9%	0,0%
03KN	00	B	B	0,0%	0,0%	--	0,0%
03WO	01	A	A	1,9%	3,7%	--	0,0%
03WO	02	B	B	11,8%	0,0%	0,7%	15,0%
05AC	00	B	B	0,0%	2,5%	0,0%	7,7%
05AV	00	A	A	3,8%	4,2%	1,5%	2,6%
05AV	03	A	A	--	--	2,4%	2,2%
05FJ	00	A	A	3,0%	0,0%	1,5%	2,0%
15BH	00	B	A	3,3%	7,9%	1,3%	4,4%
15BH	02	B	A	--	5,4%	--	--
16GZ	01	A	A	0,0%	0,0%	1,7%	0,0%
16JO	00	B	B	2,5%	13,4%	12,2%	3,4%
16VP	00	B	B	0,0%	3,6%	10,6%	12,2%
17DN	00	B	B	0,9%	15,5%	8,6%	6,8%
17HB	03	A	A	10,0%	--	2,7%	10,4%
17HB	06	A	A	9,5%	4,8%	0,0%	0,9%
17IR	00	B	A	0,0%	2,8%	4,8%	3,0%
18CH	02	B	B	4,2%	2,3%	--	1,2%
20CJ	04	A	A	0,0%	0,0%	2,2%	0,0%
20CQ	00	A	A	0,7%	4,2%	3,5%	8,0%
20CQ	01	A	A	0,0%	12,1%	10,5%	16,7%
21FF	00	B	B	4,8%	5,0%	4,5%	3,2%
27ZH	00	A	A	2,2%	2,8%	0,0%	2,3%
GEMIDDELD				3,7%	4,1%	3,7%	4,5%

ECONOMIE											
				Naar mbo met diploma				Naar mbo zonder diploma			
brin.nr	vest.nr	real.1	real.2	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
00AH	00	B	B	46	53	56	39	30	22	8	8
00AQ	00	B	A	23	22	21	17	43	1	3	2
00JT	02	B	A	26	30	27	19	3	1	1	1
00PS	04	B	B	19	12	17	26	0	7	5	4
00TQ	00	A	A	7	8	1	3	1	3	6	1
00XK	00	B	B	11	18	1	0	1	3	0	1
00XK	02	B	B	46	37	38	45	16	4	5	6
00XK	30	B	B	7	14	9	14	0	2	0	0
02FC	04	A	A	32	60	47	36	4	0	0	1
02MF	00	B	B	45	32	36	37	1	0	0	1
02UV	00	A	A	32	38	30	31	0	0	1	1
02VG	05	A	A	60	0	0	33	11	0	0	1
02VT	00	B	A	5	1	1	6	1	0	0	0
02VT	01	B	A	17	23	1	21	1	0	0	2
02VT	02	A	A	14	29	13	31	4	2	1	0
02VT	06	A	A	7	8	47	8	0	0	4	0
03KN	00	B	B	34	21	0	18	1	0	0	1
03WO	01	A	A	64	64	0	58	5	2	0	2
03WO	02	B	B	16	10	148	24	1	0	16	2
05AC	00	B	B	14	10	15	16	4	1	0	2
05AV	00	A	A	85	70	40	0	7	6	1	0
05AV	03	A	A	1	0	120	88	0	0	8	2
05FJ	00	A	A	49	65	72	57	9	3	6	3
15BH	00	B	A	59	71	84	41	11	6	3	3
15BH	02	B	A	10	21	11	1	0	1	0	0
16GZ	01	A	A	13	31	55	10	0	6	1	1
16JO	00	B	B	30	76	61	22	3	2	2	3
16VP	00	B	B	16	42	52	16	5	5	3	1
17DN	00	B	B	44	40	29	39	4	4	9	3
17HB	03	A	A	19	0	50	11	2	0	3	6
17HB	06	A	A	99	55	77	72	14	9	4	5
17IR	00	B	A	25	28	68	30	1	1	12	0
18CH	02	B	B	69	73	4	81	10	3	0	3
20CJ	04	A	A	43	45	36	27	8	0	2	1
20CQ	00	A	A	27	47	36	33	3	0	2	3
20CQ	01	A	A	14	16	24	16	0	1	1	0
21FF	00	B	B	46	48	48	31	2	1	4	2
27ZH	00	A	A	80	68	93	78	10	3	9	7
Totaal				1254	1286	1468	1135	216	99	120	79

Zorg en Welzijn							
				Zitten blijven in leerjaar 3			
brin.nr	vest.nr	real.1	real.2	2004 2005	2005 2006	2006 2007	2007 2008
00AH	00	B	B	1,8%	2,8%	4,8%	0,7%
00AQ	00	B	A	0,0%	6,4%	13,0%	5,9%
00JT	02	B	A	1,8%	0,0%	0,0%	0,0%
00PS	04	B	B	0,0%	1,7%	3,8%	0,7%
00TQ	00	A	A	0,0%	0,0%	12,5%	0,0%
00XK	00	B	B	0,0%	--	--	--
00XK	02	B	B	0,9%	0,0%	1,9%	5,7%
00XK	03	B	B	23,3%	0,0%	0,0%	2,5%
00ZH	00	A	A	0,0%	0,0%	0,0%	37,9%
01GH	00	B	B	0,0%	--	14,4%	6,3%
01GH	01	B	B	1,8%	3,8%	--	0,0%
01GX	03	A	A	12,5%	12,5%	5,3%	0,0%
02FC	04	A	A	2,2%	0,0%	0,0%	1,8%
02MF	00	B	B	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
02UV	00	A	A	0,0%	0,9%	1,2%	2,5%
02UV	04	A	A	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%
02VJ	01	A	A	1,1%	6,0%	2,1%	20,4%
02VT	02	A	A	6,3%	10,4%	3,6%	3,6%
02ZR	03	A	A	6,2%	0,0%	3,2%	0,0%
03FO	04	B	A	15,0%	25,0%	--	9,4%
03KN	00	B	B	3,2%	3,2%	3,5%	1,7%
03WO	00	A	A	--	--	6,3%	--
03WO	01	A	A	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%
03WO	02	B	B	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%
05AC	00	B	B	3,1%	3,9%	6,3%	0,0%
05AV	00	A	A	1,9%	1,1%	0,0%	2,7%
05AV	03	A	A	--	10,3%	3,9%	10,1%
05FJ	00	A	A	1,5%	4,0%	2,3%	1,8%
06HF	02	A	A	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
09VG	00	A	A	1,7%	0,5%	0,5%	3,6%
15BH	00	B	A	0,9%	9,3%	10,7%	4,7%
15BH	02	B	A	--	0,0%	0,0%	--
16GZ	00	A	A	0,0%	0,0%	0,0%	--
16GZ	01	B	B	4,6%	3,1%	15,0%	0,0%
16VP	00	B	A	3,9%	12,9%	1,7%	5,6%
17DN	00	B	B	5,6%	5,8%	5,4%	11,3%
17HB	06	A	A	5,6%	0,0%	0,0%	1,7%
17IR	00	B	A	2,2%	0,0%	1,8%	2,7%
20CJ	04	A	A	22,0%	18,9%	24,2%	27,8%
20CQ	00	A	A	9,8%	2,9%	5,1%	6,5%
20CQ	01	A	A	7,1%	0,0%	7,2%	4,2%
27ZH	00	A	A	0,0%	0,9%	0,0%	0,0%
GEMIDDELD				3,8%	4,1%	4,1%	4,8%

ZORG EN WELZIJN											
brin.nr	vest.nr	real.1	real.2	Naar mbo met diploma				Naar mbo zonder diploma			
				2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
00AH	00	B	B	67	91	103	69	20	13	8	13
00AQ	00	B	A	21	30	24	28	2	2	2	1
00JT	02	B	A	53	65	44	44	3	0	0	2
00PS	04	B	B	45	61	42	40	2	2	2	8
00TQ	00	A	A	5	3	0	6	1	5	4	1
00XK	00	B	B	5	21	6	7	0	2	1	0
00XK	02	B	B	51	35	56	41	6	4	9	15
00XK	03	B	B	6	14	16	18	1	0	2	0
00ZH	00	A	A	8	18	15	34	1	1	0	0
01GH	00	B	B	4	3	29	0	0	0	0	0
01GH	01	B	B	41	44	0	35	3	5	0	1
01GX	03	A	A	40	45	42	66	2	9	5	7
02FC	04	A	A	43	41	31	38	3	2	0	3
02MF	00	B	B	64	76	73	78	2	5	4	8
02UV	00	A	A	85	87	80	84	2	1	0	3
02UV	04	A	A	0	7	5	2	0	0	0	0
02VJ	01	A	A	40	34	36	62	1	1	2	5
02VT	02	A	A	27	40	77	25	4	1	13	5
02ZR	03	A	A	45	61	61	68	3	2	0	1
03FO	04	B	A	5	3	5	22	5	3	0	1
03KN	00	B	B	60	66	46	75	4	0	0	2
03WO	00	A	A	50	0	84	0	2	0	0	0
03WO	01	A	A	105	91	43	83	3	1	3	2
03WO	02	B	B	63	66	0	76	3	0	0	5
05AC	00	B	B	27	42	22	27	3	2	2	2
05AV	00	A	A	91	96	19	121	5	4	0	4
05AV	03	A	A	1	1	92	0	0	0	2	0
05FJ	00	A	A	66	71	87	72	8	4	0	0
06HF	02	A	A	74	82	60	60	7	0	4	5
09VG	00	A	A	92	103	98	110	30	17	14	15
15BH	00	B	A	51	61	20	32	9	5	4	2
15BH	02	B	A	9	4	14	0	2	0	0	0
16GZ	00	A	A	7	5	17	0	0	0	0	0
16GZ	01	B	B	17	63	20	17	3	2	1	0
16VP	00	B	A	64	56	38	84	9	2	3	9
17DN	00	B	B	42	16	74	38	1	4	4	4
17HB	06	A	A	40	38	92	50	5	3	1	2
17IR	00	B	A	82	96	130	74	2	1	4	1
20CJ	04	A	A	31	37	55	36	17	14	15	14
20CQ	00	A	A	46	36	33	28	5	5	2	2
20CQ	01	A	A	0	12	15	14	1	0	2	1
27ZH	00	A	A	43	60	65	30	7	5	8	4
TOTAAL				1716	1881	1869	1794	187	127	121	148

GROEN							
				Zitten blijven in leerjaar 3			
brin.nr	vest.nr	real.1	real.2	2004 2005	2005 2006	2006 2007	2007 2008
01OE	02	B	B	onb	0,0%	11,5%	5,6%
01OE	03	B	B	onb	0,8%	3,8%	5,8%
01OE	04	B	B	onb	0,9%	0,0%	0,0%
01OE	05	B	B	onb	3,6%	12,7%	8,7%
01OE	06	B	B	onb	5,4%	6,5%	5,7%
01OE	07	B	B	onb	19,6%	22,7%	6,9%
01OE	12	B	B	onb	2,3%	3,1%	3,0%
01OE	13	B	B	onb	3,0%	2,7%	0,7%
01OE	16	B	A	onb	0,6%	1,2%	2,6%
01OE	17	B	B	onb	0,8%	1,5%	0,6%
01OE	18	B	B	onb	2,7%	4,4%	2,0%
01OE	21	B	B	onb	0,8%	2,7%	1,7%
01OE	22	B	B	onb	1,0%	0,0%	0,0%
01OE	23	B	B	onb	15,4%	11,5%	12,3%
01OE	25	B	A	onb	0,6%	6,4%	3,9%
01OE	27	B	B	onb	0,8%	5,1%	3,8%
01OE	28	A	A	onb	1,4%	6,0%	1,9%
01OE	30	B	B	onb	4,3%	9,5%	2,6%
01OE	32	B	B	onb	3,2%	0,0%	1,4%
01OE	33	B	B	onb	0,0%	1,1%	1,3%
02FC	04	A	A	23,3%	0,0%	0,0%	8,3%
03KN	00	B	B	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%
03WO	01	A	A	0,0%	0,0%	--	0,0%
03WO	02	B	B	0,0%	--	0,0%	0,0%
05AV	00	A	A	0,0%	0,0%	3,1%	7,7%
18CH	04	B	B	0,6%	0,7%	--	0,0%
25EF	01	A	A	3,8%	6,2%	6,9%	12,0%
25EF	02	A	A	2,2%	1,8%	1,2%	2,8%
25EF	03	B	B	4,5%	3,0%	0,7%	1,9%
25EF	04	B	B	7,6%	6,5%	4,2%	3,5%
25EF	05	B	B	0,0%	0,0%	0,0%	2,7%
25EF	06	A	A	0,0%	4,9%	10,2%	4,5%
25EF	08	A	A	3,6%	1,0%	2,6%	3,3%
25EF	09	B	B	1,4%	3,3%	1,9%	2,5%
GEMIDDELD				3,4%	3,2%	4,5%	3,5%

GROEN											
				Naar mbo met diploma				Naar mbo zonder diploma			
brin.nr	vest.nr	real.1	real.2	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
01OE	02	B	B	53	90	64	64	1	3	10	3
01OE	03	B	B	57	75	77	75	2	4	3	1
01OE	04	B	B	55	54	66	54	3	1	0	0
01OE	05	B	B	47	87	87	51	3	4	7	3
01OE	06	B	B	35	52	82	90	0	2	7	1
01OE	07	B	B	51	73	98	85	1	5	8	4
01OE	12	B	B	84	100	97	110	0	9	5	4
01OE	13	B	B	145	170	121	163	3	2	4	6
01OE	16	B	A	48	71	81	52	1	9	7	5
01OE	17	B	B	59	133	120	116	0	1	3	3
01OE	18	B	B	21	30	41	54	1	10	7	8
01OE	21	B	B	139	131	134	130	6	12	1	7
01OE	22	B	B	80	97	97	111	0	0	2	0
01OE	23	B	B	29	23	37	33	5	14	12	5
01OE	25	B	A	52	60	86	62	2	4	9	7
01OE	27	B	B	30	62	67	85	0	0	1	2
01OE	28	A	A	63	88	91	80	4	5	5	9
01OE	30	B	B	33	87	69	68	0	8	13	8
01OE	32	B	B	79	152	131	143	0	2	1	2
01OE	33	B	B	80	133	123	137	2	3	7	5
02FC	04	A	A	9	11	18	24	3	3	1	1
03KN	00	B	B	16	35	7	27	0	0	2	0
03WO	01	A	A	38	44	0	36	1	5	0	1
03WO	02	B	B	0	6	91	4	0	0	1	1
05AV	00	A	A	30	26	47	73	1	1	3	1
18CH	04	B	B	112	124	8	97	3	0	0	1
25EF	01	A	A	86	97	106	99	7	11	2	6
25EF	02	A	A	171	202	263	251	13	11	5	4
25EF	03	B	B	17	32	85	71	9	4	6	3
25EF	04	B	B	87	116	122	108	9	7	11	10
25EF	05	B	B	47	31	29	43	3	3	0	0
25EF	06	A	A	77	88	93	104	5	8	2	4
25EF	08	A	A	65	68	85	66	5	2	1	1
25EF	09	B	B	98	97	99	98	3	6	13	4
TOTAAL				2093	2745	2822	2864	96	159	159	120